

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

**ИНФОРМАТОР О РАДУ
РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И
ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ**

2007-2021.

I	САДРЖАЈ	
II	<u>Основни подаци о Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање</u>	<u>3</u>
III	<u>Организациона структура Фонда</u>	<u>3</u>
IV	<u>Старешине Фонда</u>	<u>11</u>
V	<u>Правила у вези с јавношћу рада</u>	<u>12</u>
VI	<u>Најчешће тражене информације од јавног значаја</u>	<u>13</u>
VII	<u>Надлежности, овлашћења и обавезе</u>	<u>14</u>
VIII	<u>Поступања у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза</u>	<u>16</u>
IX	<u>Прописи</u>	<u>17</u>
X	<u>Права која грађани остварују у Фонду</u>	<u>18</u>
XI	<u>Поступак остваривања права</u>	<u>24</u>
XII	<u>Подаци о пруженим услугама корисницима права</u>	<u>28</u>
XIII	<u>Приходи и расходи Фонда</u>	<u>44</u>
XIV	<u>Јавне набавке</u>	<u>46</u>
XV	<u>Подаци о државној помоћи</u>	<u>46</u>
XVI	<u>Подаци о исплаћеним платама, зарадама и другим примањима</u>	<u>46</u>
XVII	<u>Средства за рад</u>	<u>48</u>
XVIII	<u>Чување носача информација</u>	<u>48</u>
XIX	<u>Врсте информација у поседу</u>	<u>48</u>
XX	<u>Информације којима Фонд омогућава приступ</u>	<u>48</u>
XXI	<u>Информације о подношењу захтева за приступ информацијама</u>	<u>49</u>

II Основни подаци о Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Адреса: Др Александра Костића 9, 11000 Београд

Матични број: 17715780

ПИБ: 105356542

Шифра делатности: 75300

Текући рачун: 840-1652-22

Е-маил: proffice@pio.rs

За тачност података одговорно лице: Драгана Калиновић, директор Фонда

Информатор први пут објављен априла 2007. године на сајту Фонда www.pio.rs

Ажуриран јануар 2021. године

Увид у Информатор и преузимање електронске копије на сајту Фонда <http://www.pio.rs/cir/informator.html>

III Организациона структура Фонда

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање основан је Законом о пензијском и инвалидском осигурању, ради остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања и исплате ових права. Фонд је правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање, са правима и обавезама утврђеним Законом и Статутом.

Број и структура запослених у Фонду

Одлуком о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр. 109/09, 124/12, 50/15...,101/15), максималан број запослених на неодређено време у Фонду је 3.069. На дан 28. децембра 2020. године на неодређено време запослено је 2.740 радника, од чега 1.377 има високу, 423 вишу, 912 запослених има средњу школу и 28 осталих. Овом броју требало би додати и 364 радника који су ангажовани на одређено време (116 ради замене, 226 услед објективних околности и 22 приправника).

Расходи за запослене у 2020. години износе 3,84 милијарде динара и учествују у укупно извршеним расходима и издацима Фонда са 0,55%.

Делатност Фонда

Фонд: осигурава на пензијско и инвалидско осигурање сва лица која су по Закону обавезно осигурана и која су се укључила у ово осигурање; утврђује основице за плаћање доприноса у складу са Законом; обезбеђује наменско и економично коришћење средстава, ствара резерве за осигурање и стара се о увећању средстава на економским основама; обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања; врши контролу пријављивања на осигурање, као и контролу свих података од значаја за стицање, коришћење и престанак права; организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање, у складу са Законом; исплаћује пензије, накнаде и друге принадлежности; обавља друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

На дан 31.12.2020. године у Фонду је обавезно осигурано 2.730.887 осигураника (запослених са професионалним војним лицима 2.289.307, самосталних делатности 336.236, а пољопривредника 105.344).

Корисника пензија по свим основама 30.11.2020. године је 1.695.067 (из категорије запослених 1.431.268, самосталних делатности 100.651, а пољопривредних пензионера је 163.148). По врсти права посматрано, старосних пензионера је 1.091.952 и у укупном броју пензионера учествују са 64,4%, инвалидских је 267.335

и у укупном броју учествују са 15,8%, а породичних је 335.780 и у укупном броју пензионера учествују са 19,8%. Просечна пензија за све категорије осигурања и све врсте права за новембар 2020. године износи 27.758 динара.

Ради рационалног и успешног обављања делатности Фонда, као и доступности остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања свим осигураним особама, у Фонду су, на функционалном и територијалном принципу, образоване организационе јединице: Дирекција Фонда, Служба Дирекције, Покрајински фонд у Новом Саду, 35 филијала, 13 служби филијала и 122 испостава.

1. Дирекција Фонда

Драгана Калиновић, директор Фонда
Др Александра Костића 9
11000 Београд

Др Александар Милошевић, заменик директора
Реља Огњеновић, заменик директора
Владета Костић, помоћник директора
Александар Бркић, помоћник директора

Директор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање истовремено је и директор Дирекције Фонда.

Кабинет директора Фонда – директор Фонда, заменици директора Фонда, помоћници директора Фонда и саветници директора Фонда.

Сектор за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања – обезбеђује јединствену примену прописа о пензијском и инвалидском осигурању, даје упутства ради јединствене примене прописа у сарадњи са Дирекцијом Покрајинског фонда, решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену, доноси решење у првом степену када се ради о примени међународних уговора, обавља ревизију првостепених решења, води матичну евиденцију о осигураницима и корисницима права и врши друге послове прописане Законом и Статутом Фонда.

директор Сектора Владимир Станковић

Сектор за медицинско вештачење – обезбеђује јединствену примену критеријума за оцену радне способности, стара се о ажурности послова вештачења на подручју Фонда, обавља вештачење о радној способности, телесном оштећењу, потреби за негом и помоћи и другим чињеницама од значаја за права из пензијског и инвалидског осигурања, обавља вештачење по међународним уговорима, обавља послове функционалне дијагностике и друге послове.

Директор Сектора др Дика Кајевић

Сектор за финансијске послове – обавља послове финансијског пословања Фонда, у сарадњи са Дирекцијом Покрајинског фонда, припрема предлог финансијског плана у сарадњи са Дирекцијом Покрајинског фонда, израђује извештаје, анализе и информације о финансијском пословању Фонда, врши статистичка и друга истраживања, исплату пензија, пренос средстава пословним банкама, Покрајинском фонду, Служби Дирекције Фонда и филијалама и обавља остале послове.

Директор Сектора Златица Зец

Сектор за правне и опште послове – заступа Фонд пред надлежним судовима у споровима за накнаду штете, у имовинско правним споровима, обавља одговарајуће опште, правне и нормативне послове Фонда и послове правног промета, припрема предлог Статута и других општих аката за органе Фонда, послове јавних набавки, послове у вези са остваривањем права из радних и стамбених односа запослених у Фонду, врши препис, припрему за штампу, штампање и умножавање материјала, послове опште писарнице и курирске послове, послове техничког одржавања и одржавања чистоће пословног простора, заштите на раду, противпожарне заштите и општенародне одбране и друге послове.

Заменик директора Небојша Вулић

Сектор информационих технологија – обавља послове електронске обраде података за матичну евиденцију осигураника и корисника права у јединственом информационом систему, прати развој информационих технологија и предлаже инвестициона улагања за модернизацију и развој, обавља послове обрачуна и штампања првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања преко филијала, обраду података за потребе финансијске службе Фонда, послове припреме, ажурирања, обрачуна и штампања упутница и спискова за исплату пензија, израде статистичко-аналитичких табела, микрофилмовање документације, обрачун зарада за запослене и друге послове.

Директор Сектора Машан Булатовић

Сектор за односе с јавношћу – обавља послове дистрибуције информација према јавности, одржава сарадњу с медијима, прати и унапређује квалитет услуга које се пружају грађанима, развија интерну комуникацију у Фонду, презентује Фонд на адекватан и организован начин, пружа тачне информације и чува углед Фонда у јавности, организује седнице Управног одбора, реализује контакте с јавношћу кроз Контакт центар, припрема лифлете, мерење задовољства и обавља друге послове.

Директор Сектора Јелица Тимотијевић

Сектор за интерну ревизију – обавља интерну ревизију пословних система и подсистема, програма, активности и процедура у Фонду у складу са усвојеним стратешким и годишњим планом рада, врши проверу примене закона, подзаконских аката, уговора, интерних правила и процедура, поштовања правила интерне контроле, врши оцену система интерних контрола и успешности функционисања система и процеса, даје препоруке за њихово побољшање и предузимање корективних активности, сачињава извештаје о раду, пружа саветодавне услуге из своје надлежности.

Директор Сектора Нада Метикош

Сектор за имовинске послове, пројекте и набавке – бави се имовинско правним пословима, евиденцијом имовине и управљањем имовином, пословима заступања Фонда пред судом и пословима управљања пројектима. Сектор обавља послове прикупљања, пописа и обраде података о имовини Фонда, уписује права на имовину у службене евиденције, води јединствене евиденције непокретности, прибавља доказе о праву

совјине и праву коришћења непокретности којима Фонд располаже, обавља финансијско - материјалне послове који се односе на финансијску реализацију аката у вези са располагањем и управљањем непокретностима и обавља све остале послове који се односе на управљање имовином Фонда.
Директор Сектора Марина Милошевић

2. Служба Дирекције Фонда

др Игор Симић, директор
Булевар уметности 10
11070 Нови Београд
011/2017-162

Служба Дирекције Фонда Приштина функционише по Одлуци о привременој надлежности за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања за осигуранике и лица са подручја Аутономне покрајине Косово и Метохија („Службени гласник РС”, број 36/07).

3. Дирекција Покрајинског фонда

Славко Имрић, директор
Житни трг 3
21000 Нови Сад
021/487-7777

Чедомир Француски, заменик директора
Миленко Глеђа, помоћник директора
Здравка Миленковић, помоћник директора

Покрајински фонд основан је Законом о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине („Службени гласник РС”, број 6/02, 10/07 - др. закон, 59/09 – др. закон и 99/09) као организациона јединица Фонда.

Покрајински фонд: припрема и израђује материјал за преговоре са иностраним носиоцима пензијског и инвалидског осигурања; обавља послове дијагностике и провере медицинске документације; обавља послове у вези са стажом осигурања са увећаним трајањем, послове у вези са обезбеђивањем друштвеног стандарда корисника права; врши статистичка и друга истраживања у области пензијског и инвалидског осигурања; остварује сарадњу са надлежним покрајинским органом, нарочито у погледу размене података и искустава, као и са савезима пензионера и савезима синдиката образованим на нивоу Аутономне Покрајине.

Директор Покрајинског фонда учествује у раду Управног одбора Републичког фонда, без права одлучивања. Директор Покрајинског фонда именује директоре филијала Републичког фонда које су организоване на територији Аутономне Покрајине; доноси решења у другом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања; врши пријем, постављења и одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Покрајинском фонду, у складу са Законом и општим актом о унутрашњој организацији и систематизацији послова у Фонду; предлаже директору измену општих аката Фонда; врши и друге послове у складу са Законом, Статутом, актима Управног одбора и директора Фонда.

Покрајински фонд, у складу са Законом и Статутом, има подрачун преко кога се врше уплате и исплате средстава Републичког фонда на територији Аутономне Покрајине.

Филијале Фонда:

Пословну мрежу Фонда чини 35 филијала, 13 служби филијала и 121 испостава лоцираних по целој Србији. Радно време филијала с корисницима и осигураницима је сваког радног дана од 8 до 15 часова.

1. Филијала за град Београд
Служба Филијале за град Београд I: Нови Београд, Земун, Сурчин

Служба Филијале за град Београд II (у оснивању): Звездара, Палилула, Вождовац
Испоставе: Обреновац, Лазаревац, Младеновац, Гроцка, Чукарица
Иван Тодоровић, директор
Немањина 30, Београд
тел. 011/206-6000

2. Филијала Бор
Испоставе: Кладово, Мајданпек, Неготин
Милица Лакићевић, директор
Моше Пијаде 16, Бор
тел. 030/427-270

3. Филијала Ваљево
Испоставе: Уб, Лајковац, Мионица, Љиг, Осечина
Љубиша Дамњановић, директор
Проте Матеје 4, Ваљево, тел. 014/296-500

4. Филијала Врање
Испоставе: Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево
Срђан Декић, директор
Трг Републике 3, Врање
тел. 017/407-700

5. Филијала Зајечар
Испоставе: Бољевац, Књажевац, Сокобања
Оливера Ранђеловић, директор
Николе Пашића 32, Зајечар
тел. 019/445-200

6. Филијала Крагујевац
Испоставе: Аранђеловац, Топола, Рача, Баточина, Кнић, Лапово
Емилија Јаковљевић, директор
Лепенички булевар 9а, Крагујевац
тел. 034/336-410

7. Филијала Краљево
Испоставе: Врњачка Бања, Рашка
Биљана Барловац, директор
Војводе Путника 5, Краљево
тел. 036/304-000

8. Филијала Крушевац
Испоставе: Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац, Брус
Драгана Богдановић, директор
Трг фонтане 2, Крушевац
тел. 037/414-900

9. Филијала Лесковац
Испоставе: Бојник, Лебане, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава
Марина Манојловић, директор
Пана Ђукића б.б., Лесковац
тел. 016/200-500

10. Филијала Ниш
Служба Филијале: Алексинац
Испоставе: Сврљиг, Мерошина, Дољевац, Гаџин Хан, Ражањ
Хаџи Иван Ђорђевић, директор
Пријездина 1, Ниш
тел. 018/506-300
11. Филијала Нови Пазар
Испоставе: Сјеница, Тутин
Мирсад Абдурахмановић, директор
28. новембра б.б., Нови Пазар
тел. 020/318-319
12. Филијала Пирот
Испоставе: Бела Паланка, Бабушница, Димитровград
Оливера Антић, директор
Српских владара 74, Пирот;
тел. 010/305-800
13. Филијала Пожаревац
Испоставе: Велико Градиште, Голубац, Мало Црниће, Жабари, Петровац, Кучево, Жагубица
Ивана Весић, директор
Трг Радомира Вујовића 1, Пожаревац
тел. 012/538-200
14. Филијала Прокупље
Испоставе: Блаце, Куршумлија, Житорађа
Данило Миленковић, директор
21. Српске дивизије 49, Прокупље тел. 027/322-840
15. Филијала Смедерево
Испоставе: Смедеревска Паланка, Велика Плана
Милан Перић, директор
Трг Републике 4, Смедерево
тел. 026/633-804
16. Филијала Ужице
Испоставе: Бајина Башта, Косјерић, Пожега, Ариље, Нова Варош, Пријепоље, Прибој, Чајетина
Драган Катић, директор
Омладинска 22, Ужице
тел. 031/590-700
17. Филијала Чачак
Испоставе: Горњи Милановац, Лучани, Ивањица
Светлана Рацковић, директор
Градско шеталиште 85, Чачак
тел. 032/307-700
18. Филијала Ћуприја
Служба Филијале: Јагодина
Испоставе: Рековац, Свилајнац, Деспотовац, Параћин
Виолета Тодосијевић, директор
Трг слободе 1, Ћуприја

тел. 035/470-932

19. Филијала Шабац

Служба Филијале: Лозница

Испоставе: Богатић, Владимирци, Коцељева, Мали Зворник, Крупањ, Љубовија

Др Александар Перановић, директор

Војводе Мишића 9, Шабац

тел. 015/362-901

20. Филијала Нови Сад

Испоставе: Тител, Темерин, Жабалъ, Бачки Петровац, Беочин, Сремски Карловци

Горан Вишњић, директор

Житни трг 1, Нови Сад

тел. 021/487-7777

21. Филијала Сремска Митровица

Служба Филијале: Стара Пазова

Испоставе: Рума, Шид

Зоран Бережни, директор

Св. Димитрија 4, Сремска Митровица

тел. 022/600-200

22. Филијала Зрењанин

Испоставе: Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Житиште

Јасмина Живовић-Сељин, директор

Краља А. I Карађорђевића 2а, Зрењанин

тел. 023/519-500

23. Филијала Суботица

Служба Филијале: Бачка Топола

Испостава: Мали Иђош

Снежана Марић, директор

Трг слободе 3, Суботица

тел. 024/580-200

24. Филијала Панчево

Испостава: Ковин, Алибунар, Ковачица, Опово

Тања Вергић Топић, директор

Трг Мученика ба, Панчево

тел. 013/325-300

25. Филијала Сомбор

Служба Филијале: Апатин, Кула, Оџаци

Горан Булајић, директор

С. Степановића 18, Сомбор

тел. 025/412-351

26. Филијала Сента

Испоставе: Кањижа, Ада

Саша Сердар, директор

Карађорђева 7, Сента

тел. 024/815-313

27. Филијала Врбас
Служба Филијале: Бечеј
Испостава: Србобран
Душан Килибарда, директор
Маршала Тита 78а, Врбас
тел. 021/704-080

28. Филијала Бачка Паланка
Испостава: Бач
Драган Јовић, директор
Жарка Зрењанина 72, Бачка Паланка
тел. 021/7551-500

29. Филијала Кикинда
Испоставе: Чока, Нови Кнежевац
Велинка Накрајкућин, директор
Доситејева 33, Кикинда
тел. 0230/21-050

30. Филијала Вршац
Испоставе: Бела Црква, Пландиште
Јелена Мушкиња, директор
Ђуре Јакшића 1, Вршац
тел. 013/839-728

31. Филијала Косовска Митровица
Испоставе: Лепосавић, Зубин Поток
Милан Радојевић, директор
Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-928

32. Филијала Приштина
Испоставе: Подујево, Липљан, Глоговац
Булевар уметности 10, Нови Београд
тел. 011/2134-300
Канцеларија у Грачаници
Ненад Златановић, референт
тел. 038/64-568

33. Филијала Гњилане
Служба Филијале: Урошевац
Испоставе: Косовска Каменица, Косовска Витина, Качаник
Булевар уметности 10, Нови Београд
тел. 011/2134-300

34. Филијала Пећ
Служба Филијале: Ђаковица
Испоставе: Исток, Клина, Дечани
Булевар уметности 10, Нови Београд
тел. 011/2134-300

35. Филијала Призрен
Испоставе: Ораховац, Гора, Сува Река

Булевар уметности 10, Нови Београд
тел. 011/2134-300

IV Старешине Фонда

Фондом управљају представници осигураника, послодаваца и корисника права.
Органи Фонда су: Управни одбор и директор Фонда.

1. Управни одбор Фонда

Законом о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 75/14), који је ступио на снагу 29. јула 2014. године, дефинисано је да Управни одбор Фонда има 7 чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то: 4 члана на предлог министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове финансија, једног члана из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике у складу са законом којим се уређује рад и који има највећи број чланова, једног члана из реда послодаваца на предлог репрезентативног удружења послодаваца основаног на нивоу Републике у складу са законом којим се уређује рад и који има највећи број чланова и једног члана из реда корисника права на предлог савеза пензионера основаног на нивоу Републике који има највећи број чланова.

Чланови Управног одбора именују се на период од четири године. Председника и заменика председника Управног одбора бира и разрешава Управни одбор на две године. Начин рада и друга питања од значаја за рад Управног одбора уређују се Статутом и општим актом Фонда.

Управни одбор: доноси Статут и друге опште акте Фонда; доноси акте о организацији Фонда; утврђује основице за плаћање доприноса за поједине категорије осигураника, уз сагласност Владе Републике Србије; доноси финансијски план и завршни рачун Фонда; доноси средњорочне и годишње програме рада; одлучује о пословању Фонда; спроводи конкурс о именовању директора Фонда; усваја Извештај о раду и Извештај о финансијском пословању Фонда; одлучује о другим питањима и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

Овлашћења и дужности председника Управног одбора утврђени су чланом 17 Статута Фонда („Сл. гласник РС“, бр. 31/08, 37/08 – исправка, 140/14): представља Управни одбор, сазива седнице Управног одбора, предлаже дневни ред и председава седницама, покреће расправу о одређеним питањима из надлежности Управног одбора, потписује акте које доноси Управни одбор, потписује уговор о раду са директором Фонда и директором Покрајинског фонда, обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

Председник Управног одбора Фонда је Данило Вујичић (Влада Републике Србије), а чланови Управног одбора су:

Весна Ковачевић Станковић, заменик председника УО (Унија послодаваца Србије), Татјана Паулица Миловановић (Влада Републике Србије), Марко Којић (Влада Републике Србије), Вук Вујановић (Влада Републике Србије), Зоран Михајловић (Савез самосталних синдиката Србије), Василије Белобрковић (Савез пензионера Србије).

Нови сазив Управног одбора функционише од 6. септембра 2018. године.

2. Директор Фонда

Директор Фонда је Драгана Калиновић.

Овлашћења и дужности директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање утврђени су чланом 167, став 1 и 3 Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС”, бр. 34/03...107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13 и 75/14) и чланом 25 Статута Фонда.

Директор Фонда организује рад и пословање у Фонду и одговара за законитост рада у Фонду; представља и заступа Фонд; извршава одлуке Управног одбора Фонда; доноси акт о организацији и систематизацији запослених у Фонду, уз сагласност Управног одбора; руководи радом запослених у Фонду; врши наредбодавне функције за извршавање финансијског плана Фонда; предлаже општа акта која доноси Управни одбор Фонда; спроводи одлуке и друга општа акта која доносе Управни одбор Фонда; доноси општа акта у складу са Законом и Статутом; одлучује о привременом пласману слободних средстава у складу са Законом; доноси решење о усклађивању вредности општег бода, решење о усклађивању пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања, решење о одређивању основица осигурања на које се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање, решење о претходном усклађивању пензија за одређене категорије осигураника, решење о висини накнаде погребних трошкова; координира рад Дирекције Фонда и Покрајинског фонда; одлучује о заснивању радног односа, као и о правима, обавезама и одговорности запослених у Фонду; обезбеђује остваривање јавности рада Фонда и врши друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

Директора Фонда, по спроведеном конкурс, именује Управни одбор Фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Србије, на период од четири године. Директор Фонда истовремено је и директор стручне службе Фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Овлашћења и дужности **директора Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање** утврђена су чланом 167, став 4 и 5 Закона о пензијском и инвалидском осигурању и чл. 26 Статута Фонда: учествује у раду Управног одбора, без права одлучивања; именује директоре филијала Републичког фонда које су образоване на територији Аутономне Покрајине; одлучује у другом степену и у поступку ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања; одлучује о заснивању радног односа, као и о правима, обавезама и одговорности запослених у Покрајинском фонду у складу са општим актима Фонда; подноси иницијативу директору Фонда за измену општих аката Фонда; обавља и друге послове у складу са законом, Статутом и другим актима Фонда.

V Правила у вези с јавношћу рада

Према члану 51. [Статута Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурања, пдф.](#) („Сл. Гласник РС”, 31/08, 37/08-исправка, 140/14), јавност рада Фонда остварује се пружањем информација осигураницима и корисницима у вези са правима из обавезног пензијског и инвалидског осигурања, као и органима и организацијама заинтересованим за рад Фонда.

Седнице Управног одбора Фонда су отворене за медије, осим ако се ради о питањима за која Управни одбор одлучи да се расправа и одлучивање обавља без присуства јавности.

Јавност рада се остварује преко средстава јавног информисања, одржавањем конференција за новинаре, објављивањем аката у складу са Законом и овим Статутом, представљањем Фонда на интернету, саопштењима за јавност и другим информацијско-телекомуникационим средствима.

Информације о седницама органа управљања Фондом и акредитације новинара, као и сви остали контакти с медијима, за које је овлашћено лице Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу, реализују се преко овлашћеног организационог дела:

Сектор за односе с јавношћу
Др Александра Костића 9, Београд

тел. 011/206-1192
е-маил: proffice@pio.rs

Овлашћено лице за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја је др Душанка Комненић, руководилац групе у Контакт центру Сектора за односе с јавношћу, 011/3630-849, електронска адреса dusanka.komnenic@pio.rs или

Сектор за односе с јавношћу
Др Душанка Комненић
Др Александра Костића 9
11000 Београд

VI Најчешће тражене информације од јавног значаја

Питања у писаној, телефонској или електронској форми односе се на остваривање основних права грађана из области пензијског и инвалидског осигурања, и то најчешће: право на старосну пензију, право на породичну пензију, право на инвалидску пензију, права по међународним конвенцијама, право на новчане накнаде (за туђу помоћ и негу, за погребне трошкове).

Осим основних права, посебно интересовање грађана је за увид у предмет, односно кретање предмета који је у поступку, информације из области матичне евиденције, самостална уплата доприноса по члану 15. Закона, као и опште правне поуке, рокови, исплате пензија, основице осигурања, процедуре и сл.

Најзаступљенији начин комуникације с грађанима је електронски, затим писане представке и телефонски упити или представке.

Контакт центар Фонда је својом делатношћу и непосредном комуникацијом с грађанима унапредио кориснички сервис Фонда, убрзао и поједноставио пружање услуга, постигнут је квалитетно виши ниво транспарентности и веће задовољство корисника. Грађанима је омогућена комуникација кроз све расположиве канале – телефоном, писаним путем, мејлом, преко веб формулара на сајту Фонда и СМС. Контакт центар прима питања, припрема одговоре по питањима и одговара на питања грађана. У периоду од 1.1. до 31.12.2020. године Контакт центар је имао комуникацију са 69.521 странком. Најзаступљенији вид комуникације је телефоном са 62,27% позива, мејлом са 35,91% питања, СМС са 1,82% порука. Највећи број питања се односио на дужину трајања поступка и општа питања везана за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

У току 2020. године примљено је 89 пријава (од тога 70 по пријави грађана а 19 по пријави на осигурање). За 13 пријава покренут је и завршен поступак по службеној дужности, по члану 96. став 1. Закона о ПИО, а за 43 пријаве је остварен увид и није било основа за покретање поступка. Остале су нерешене 33 пријаве.

Преглед извештаја о раду РФ ПИО са Повереником:

[Извештај за 2020. годину](#)

[Извештај за 2019. годину](#)

[Извештај за 2018. годину](#)

[Извештај за 2017. годину](#)

[Извештај за 2016. годину](#)

[Извештај за 2015. годину](#)

[Извештај за 2014. годину](#)

[Извештај за 2013. годину](#)

[Извештај за 2012. годину](#)

[Извештај за 2011. годину](#)

[Извештај за 2010. годину](#)

[Извештај за 2009. годину](#)

[Извештај за 2008. годину](#)

[Извештај за 2007. годину](#)

VII Надлежности, овлашћења и обавезе

Правилником о организацији Фонда („Службени гласник РС“, бр. 29/08 и 105/15) уређени су надлежности, називи и руковођење организационим јединицама Фонда.

1. Дирекција Фонда:

- обезбеђује јединствену примену прописа о пензијском и инвалидском осигурању;
- пружа стручну помоћ филијалама;
- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену, односно и у првом степену када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, изузев међународних уговора закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФР Југославије;
- обавља ревизију решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања донетих у првом степену;
- устројава, организује и контролише матичну евиденцију о осигураницима и корисницима права у филијалама и води евиденције прописане Законом;
- организује и обавља интерну контролу спровођења пензијског и инвалидског осигурања;
- обезбеђује јединствену примену информационих технологија у спровођењу система обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- обавља вештачење медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у првостепеном и другостепеном поступку;
- обавља контролу налаза, мишљења и оцене органа вештачења датих у првостепеном и другостепеном поступку;
- припрема годишњи програм рада Фонда и прати његово спровођење;
- припрема и прати реализацију финансијског плана Фонда и израђује анализе и извештаје у вези са остваривањем финансијског плана;
- води приходе по рачунима за Фонд, врши исплату пензија и новчаних накнада;
- организује и врши ревизију финансијског пословања Фонда;
- обавља послове правног промета и заступања Фонда;
- обавља послове управљања људским ресурсима;
- обавља послове јавних набавки;
- обавља послове у вези са информисањем и јавношћу рада Фонда;
- обавља и друге послове одређене законом, општим и другим актима Фонда.

2. Служба Дирекције Фонда у Приштини:

- обавља послове у вези са решавањем о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену, односно и у првом степену када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, изузев међународних уговора закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФР Југославије;
- обавља послове матичне евиденције о осигураницима и корисницима права и води евиденције прописане Законом;
- врши електронску обраду података у јединственом информационом систему;
- обавља вештачење медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у првостепеном и другостепеном поступку;
- води приходе по рачунима за Фонд, врши исплату пензија и новчаних накнада;
- обавља и друге послове у складу са Законом, општим и другим актима Фонда.

3. Дирекција Покрајинског фонда:

- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену, односно и у првом степену када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, изузев међународних уговора закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФР Југославије;
- обавља ревизију решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања донетих у првом степену;
- устројава, организује и контролише матичну евиденцију о осигураницима и корисницима права у филијалама и води евиденције прописане Законом;
- обавља вештачење медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у првостепеном и другостепеном поступку;
- води приходе по рачунима за Фонд, врши исплату пензија и новчаних накнада;
- обавља послове заступања по овлашћењу директора Фонда;
- обавља послове у вези са јавним набавкама;
- обавља послове управљања људским ресурсима;
- обавља и друге послове у складу са Законом, општим и другим актима Фонда.

4. Филијала:

- прима пријаве и одјаве за осигуранике, обвезнике плаћања доприноса, пријаве података о стажу осигурања, зарадама, накнадама зарада и основицама осигурања и уноси податке у матичну евиденцију;
- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања и правима из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФР Југославије;
- врши обрачун доприноса када се својство осигураника утврђује по истеку рокова за подношење пријаве на осигурање, односно када допринос није утврђен и наплаћен од стране органа надлежног за послове јавних прихода;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права;
- обавља послове исплате пензија и новчаних накнада;
- обавља и друге послове утврђене Законом, општим и другим актима Фонда.

5. Служба филијале:

- прима пријаве и одјаве за осигуранике, обвезнике плаћања доприноса, пријаве података о стажу осигурања, зарадама, накнадама зарада и основицама осигурања и уноси податке у матичну евиденцију;
- обавља послове у вези са решавањем у првом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања и правима из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФР Југославије;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права;
- обавља послове у вези са исплатом пензија и новчаних накнада;

- обавља и друге поверене послове из надлежности филијале.

6. Испостава:

- обавља послове пријема захтева и комплетирања документације по захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања;
- прима пријаве и одјаве за осигуранике, обавезнике плаћања доприноса, пријаве података о стажу осигурања, зарадама, накнадама зарада и основицама осигурања и уноси податке у матичну евиденцију;
- обавља и друге поверене послове из надлежности филијала.

VIII Поступања у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза

Обавезно пензијско и инвалидско осигурање се остварује по Закону о пензијском и инвалидском осигурању.

Осигураници запослени, у смислу Закона о пензијском и инвалидском осигурању, јесу:

- лица у радном односу, односно запослена у предузећима, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе или код физичких лица (послодавца);
- цивилна лица на служби у Војсци Србије;
- професионална војна лица према прописима о Војсци Србије;
- изабрана или постављена лица, ако за обављање функције остварују зараду, односно накнаду зараде;
- лица која су, у складу са прописима о раду, у радном односу односно запослена ван просторија послодавца;
- лица у радном односу, односно запослени упућени на рад у иностранство, односно запослени у предузећу које обавља делатност или услуге у иностранству, ако нису обавезно осигурани по прописима те земље, или ако међународним уговорима није другачије одређено;
- домаћи држављани који су на територији Републике Србије запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није другачије одређено;
- страни држављани и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није другачије одређено, као и код међународних организација и установа и страних дипломатских и конзуларних представништава, ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором;
- лица која у складу са Законом обављају привремене и повремене послове, ако нису осигурани по другом основу;
- лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинских задруга, које се у смислу овог Закона сматрају послодавцем, а имају навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако нису на школовању;
- лица за чијим је радом престала потреба, као и лица којима је престало запослење због стечаја, ликвидације, односно у свим случајевима престанка рада послодавца, док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању.

Осигураници самосталних делатности су:

- лица која, у складу са законом, самостално обављају привредну или другу делатност, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;
- лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима раде, без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач, односно члан;
- лица која обављају послове по основу уговора о делу, односно послове по основу ауторског уговора, као и послове по основу других уговора, код којих је извршен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу;
- лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца, који нема регистровано представништво у Републици Србији, код кога за обављен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу;

- свештеници и верски службеници, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;
- лица која у складу са законом обављају пољопривредну делатност, у својству предузетника, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;
- лица која су престала да обављају самосталну делатност, док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању.

Осигураници пољопривредници су:

Осигураници пољопривредници су лица која се баве пољопривредном делатношћу као носиоци пољопривредног домаћинства, чланови пољопривредног домаћинства, носиоци породичног пољопривредног газдинства, чланови породичног пољопривредног газдинства или чланови мешовитог домаћинства, ако нису осигураници запослени, осигураници самосталних делатности, корисници пензије или нису на школовању. Пољопривредним домаћинством, породичним пољопривредним газдинством, односно мешовитим домаћинством, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода, без обзира на сродство између његових чланова, на пољопривредном домаћинству, односно газдинству са најмање 0,5 хектара пољопривредног земљишта, односно са мање од 0,5 хектара пољопривредног земљишта, другог земљишта или грађевинске целине на којем се обавља сточарска, повртарска или виноградарска производња, узгој рибе, гајење печурака, пужева, пчела и други узгој или гајење.

Својство осигураника стиче се даном почетка, а престаје даном престанка запослења, односно обављања уговорених послова. Својство осигураника утврђује се на основу пријаве на осигурање, односно одјаве са осигурања, у складу са овим Законом. Својство осигураника не може се стећи пре навршених 15 година живота.

Лица која нису обавезно осигурани, у смислу овог Закона, могу се укључити у обавезно осигурање и обезбедити права из овог осигурања под условима, у обиму и на начин предвиђен овим Законом. Својство осигураника у овом смислу стиче се даном подношења захтева, а пре тог дана само на изричит захтев лица, и то највише 30 дана пре подношења захтева, и престаје даном за који се лице у захтеву определи.

Лице које испуњава услове за стицање права на старосну пензију, као и корисник старосне пензије не могу стећи својство осигураника из члана 15. Закона, с обзиром да су испунили услов за остваривање права на старосну пензију, односно остварили то право.

Инвалидно дете коме је статус утврђен по прописима из пензијског и инвалидског осигурања, који су важили до 31. 5. 1992. године, као и инвалидно дете коме је тај статус утврђен по прописима о разврставању деце ометене у развоју, може стећи својство осигураника из члана 15. Закона и по испуњењу услова остварити право на старосну пензију. Инвалидно дете укључено у обавезно осигурање по члану 15. Закона, не може остварити право на инвалидску пензију, ако се налазом, мишљењем и оценом органа вештачења утврди да је код њега постојао потпуни губитак радне способности пре укључивања у обавезно осигурање.

IX Прописи

- 1) [Закон о пензијском и инвалидском осигурању](#)
- 2) [Закон о општем управном поступку](#)
- 3) [Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање](#)
- 4) [Закон о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника – запослених](#)
- 5) [Закон о јавном дугу Републике Србије по основу преузимању обавеза РФПИО запослених насталих по основу неисплаћених пензија и накнада](#)
- 6) [Закон о јавном дугу Републике Србије по основу преузимању обавеза РФПИО пољопривредника насталих по основу неисплаћених пензија и накнада](#)
- 7) [Статут Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)

- 8) [Правилник о организацији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 9) [Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 10) [Правилник о решавању стамбених потреба корисника пензија](#)
- 11) [Правилник о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 12) [Правилник о условима и начину повраћаја више уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање изнад највише основице за осигурање – запослене који обављају послове по основу уговора](#)
- 13) [Правилник о образовању, организацији и начину рада органа вештачења](#)

... и друга интерна акта којима се регулише пословање Фонда.

X Права која грађани остварују у Фонду

Права из пензијског и инвалидског осигурања су:

- за случај старости – право на старосну пензију;
- за случај инвалидности – право на инвалидску пензију;
- за случај смрти – право на породичну пензију и право на накнаду погребних трошкова;
- за случај телесног оштећења проузрокованог повредом на раду или професионалном болешћу – право на новчану накнаду за телесно оштећење;
- право на новчану накнаду за туђу помоћ и негу.

1. Старосна пензија

Старосну пензију у 2021. години могу остварити:

- **мушкарац** са 65 године живота и најмање 15 година стажа осигурања;
- **жена** са 63 године и два месеца најмање 15 година стажа осигурања;
- **припадници оба пола**, са 45 година стажа осигурања, без обзира на старост.

Превремену старосну пензију у 2021. години могу остварити:

- **мушкарац** са 40 година стажа осигурања и најмање 59 година живота;
- **жена** са 39 година стажа осигурања и четири месеца и најмање 58 година живота и четири месеца;

Стаж осигурања са увећаним трајањем:

Радницима који имају стаж са увећаним трајањем старосна граница се снижава до 55 године живота, а ако су радили на местима на којима се 12 месеци рада рачуна као 18 месеци стажа, до 50. године живота, и то:

- 1) за сваких пет година проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци;
- 2) за сваке четири године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци;
- 3) за сваке три године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци;
- 4) за сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци.

Право на старосну пензију професионалних војних лица, под посебним условима:

а) Професионална војна лица могу под посебним условима остварити право на пензију искључиво ако раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, уз постепено померање граница живота, стажа и времена ефективно проведеног на радним местима на којима се стаж увећава:

ГОДИНА	ГОДИНЕ ЖИВОТА	СТАЖ ОСИГУРАЊА	ЕФЕКТИВНО ПРОВЕДЕНО ВРЕМЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА НА КОЈИМА СЕ СТАЖ УВЕЋАВА
2015.	54 године	21 година 8 месеци	11 година 8 месеци
2016.	54 године 4 месеца	22 године	12 година
2017.	54 године 8 месеци	22 године 6 месеци	12 година 6 месеци
2018.	55 година	23 године	13 година
2019.	55 година	23 године 6 месеци	13 година 6 месеци
2020.	55 година	24 године	14 година
2021.	55 година	24 године 6 месеци	14 година 6 месеци
2022.	55 година	25 година	15 година

б) Изузетно, право на старосну пензију стичу:

- подофицир и официр до чина пуковника - када наврши 40 година пензијског стажа и најмање 53 године живота;
- официр чина пуковника - кад наврши 40 година пензијског стажа и најмање 54 године живота;
- припадници Војнобезбедносне агенције и Војнообавештајне агенције који раде на посебно сложеним, специфичним, односно оперативним пословима - кад наврше најмање 53 године живота и 20 година ефективно проведених на тим пословима.

2. Инвалидска пензија

Инвалидска пензија може се остварити када се утврди потпуни губитак радне способности:

- ако је узрок инвалидности повреда на раду или професионално обољење, без обзира на дужину стажа
- ако је инвалидност последица болести или повреде ван посла, потребно је најмање 5 година стажа

Изузетак су осигураници код којих је инвалидност настала пре 30. године живота:

- до 20 година потребна је најмање 1 година стажа осигурања;
- до 25 година - 2 године стажа осигурања;
- до 30 година - 3 године стажа осигурања.

Право на инвалидску пензију професионалних војних лица:

- Право на инвалидску пензију остварују професионална војна лица код којих је утврђена инвалидност, односно потпуни губитак способности за професионалну војну службу.
- Вештачење способности за професионалну војну службу врши орган вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање;
- За професионална војна лица предлог за утврђивање инвалидности на обрасцу 1. даје председник Више војнолекарске комисије;

- Орган вештачења, приликом вештачења инвалидности код професионалних војних лица примењује акт министра надлежног за послове одбране којим су утврђени узроци инвалидности;
- За вештачење медицинских чињеница чији је узрок професионална болест, поред медицинске документације, за професионална војна лица се прилаже и експертиза Института за медицину рада Војномедицинске академије, израђена у складу са актом о утврђивању професионалних болести;
- Када се утврди постојање потпуног губитка способности за професионалну војну службу, не одређује се контролни преглед корисника права.

3. Породична пензија

Право на породичну пензију имају чланови породице умрлог корисника старосне или инвалидске пензије, односно умрлог осигураника који је испунио услове за пензију или навршио најмање пет година стажа осигурања. Уколико је узрок смрти повреда на раду или професионална болест, чланови породице стичу право на пензију без обзира на дужину стажа осигурања умлог.

Право на породичну пензију могу остварити:

1. Супружник и ванбрачни партнер уколико су брак, односно ванбрачна заједница живота трајали најмање три године, или ако са умрлим осигураником, односно корисником права има заједничко дете, и то ако испуњава следеће услове:

Удова:

- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера навршила 53 године живота, или
- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера, или у року од једне године од дана смрти постала потпуно неспособна за рад, или
- ако је остало једно или више деце која имају право на породичну пензију по том супружнику, односно ванбрачном партнеру, а удова обавља родитељску дужност према тој деци. Удова која у току трајања права према том основу постане потпуно неспособна за рад, задржава право на породичну пензију док постоји та неспособност.

Удова која до смрти супружника, односно ванбрачног партнера није навршила 53 године живота, али је навршила 45 година живота, стиче право на породичну пензију кад наврши 53 године живота.

Удова која у току трајања права на породичну пензију наврши 53 године живота, трајно задржава то право, а удова којој право на породичну пензију престане пре навршених 53 године живота, али после навршених 45 година живота може поново остварити право кад наврши 53 године живота.

Удовац:

- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера навршио 58 година живота, или
- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера, или у року од једне године од дана смрти постао потпуно неспособан за рад, или
- ако је остало једно или више деце која имају право на породичну пензију по том супружнику, односно ванбрачном партнеру, а удовац обавља родитељску дужност према тој деци. Удовац који у току трајања права према том основу постане потпуно неспособан за рад, задржава право на породичну пензију док постоји та неспособност.

Удовац која у току трајања права на породичну пензију наврши 58 године живота, трајно задржава то право.

Право на породичну пензију, под истим условима, може остварити и супружник из разведеног брака и ванбрачни партнер после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако им је судском пресудом утврђено право на издржавање.

2. Деца (рођена у браку или ван брака или усвојена, пасторчад коју је осигураник, односно корисник права издржавао, унучад, браћа и сестре и друга деца без родитеља односно деца која имају једног или оба родитеља који су потпуно неспособни за рад, а коју је осигураник, односно корисник права издржавао) стичу право на породичну пензију и она им припада:

- до 15 година живота, без обзира на то да ли се школују;
- до 20 година ако похађају средњу школу;
- до навршених 26 година живота, ако студирају;
- док траје неспособност за самосталан живот и рад, настала до 15. године живота;
- док траје неспособност за самосталан живот и рад, настала после 15. године живота, а пре смрти осигураника, односно корисника права под условом да га је осигураник, односно корисник права издржавао до своје смрти.

Детету коме је школовање прекинуто због болести, породична пензија припада и за време болести, као и изнад година живота прописаних у случају школовања, али највише за онолико времена колико је због болести изгубило од школовања.

Детету коме је школовање прекинуто због служења војног рока, породична пензија припада и за време служења војног рока, а најдуже до навршене 27. године живота.

Инвалидно дете стиче право на породичну пензију и после престанка запослења, односно обављања самосталне делатности.

3. Родитељ (отац и мајка, очух и маћеха и усвојиоци) које је осигураник, односно корисник права издржавао до своје смрти, стичу право на породичну пензију ако је навршио 65 (мушкарац), односно 60 (жена) година живота или постао потпуно неспособан за рад.

Износ породичне пензије се одређује у проценту од пензије која припада, односно која би припадала умрлом у моменту смрти, и то:

- за једног члана 70%
- за два члана 80%
- за три члана 90%
- за четири и више чланова 100%.

Деци без оба родитеља припада, поред породичне пензије по једном родитељу, и породична пензија по другом родитељу, као једна пензија чији износ не може прећи највиши износ пензије одређен законом.

Члановима шире породице – родитељи, браћа, сестре и друга деца без родитеља, које је умрли издржавао до смрти, припада разлика до пуног износа пензије умрлог, ако то право остварују уз чланове уже породице.

Ако право на породичну пензију имају супружник, ванбрачни партнер, супружник из разведеног брака и ванбрачни партнер после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако им је судском пресудом

утврђено право на издржавање, одређује се једна породична пензија у висини која припада за једног члана породице и дели у једнаким износима.

Када је издржавање услов за стицање права на породичну пензију, сматра се да је умрли осигураник, односно корисник права на пензију издржавао члана породице ако укупни месечни приходи члана породице не прелазе износ најниже пензије, у претходном кварталу. У приходе не узима се: додатак на децу, родитељски додатак, материјално обезбеђење породице, породична пензија остварена по другом родитељу, новчана накнада по основу помоћи и неге, новчана накнада за телесно оштећење, примања по основу награда, отпремнина због одласка у пензију, као и примања по основу ученичког и студентског стандарда.

Исплата породичне пензије се обуставља у случају ступања корисника у осигурање. Исплата се неће обуставити само када је месечна уговорена накнада нижа од најниже основице у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса.

Захтев се подноси филијали последњег осигурања, односно према месту пребивалишта умрлог корисника пензије. У захтеву су наведени докази потребни за одлучивање. Када се право на породичну пензију остварује по основу неспособности за самосталан живот и рад, уз захтев се прилаже медицинска документација у оригиналу или овереној фотокопији (овера се може извршити у фонду). Орган вештачења фонда на основу медицинске документације и личног прегледа, даје Налаз, мишљење и оцену о постојању неспособности за самосталан живот и рад.

Исплата породичне пензије се врши на текући рачун, на рачун установе у коју је корисник смештен, на девизни рачун (ако корисник има пребивалиште ван територије Републике Србије) и преко овлашћеног лица. Лице које је проузроковало смрт осигураника, односно корисника права, намерно или крајњом непажњом, не може по том основу остварити право на породичну пензију.

4. Телесно оштећење

Телесно оштећење постоји кад код осигураника настане губитак, битније оштећење или знатнија онеспособљеност органа или делова тела, што отежава нормалну активност организма и изискује веће напоре у остваривању животних потреба, без обзира на то да ли проузрокује или не проузрокује инвалидност.

Новчану накнаду за телесно оштећење могу остварити осигураници под условом да орган вештачења оцени да подносилац захтева испуњава законске услове. Право на новчану накнаду по основу телесног оштећења може се остварити само ако је узрок настанка оштећења несрећа на послу или професионално обољење.

Осигураник код кога телесно оштећење проузроковано повредом на раду или професионалном болешћу износи најмање 30 одсто, стиче право на новчану накнаду.

Телесна оштећења разврставају се према тежини у осам степени, и то:

СТЕПЕН	ПРОЦЕНАТ ТЕЛЕСНОГ ОШТЕЋЕЊА
1.	100%
2.	90%
3.	80%
4.	70%
5.	60%
6.	50%

7.	40%
8.	30%

Осигураници са телесним оштећењем преко 70 одсто имају право на стаж са увећаним трајањем (година се рачуна као 15 месеци) само док раде са овако утврђеним телесним оштећењем, без обзира на узрок његовог настанка.

5. Помоћ и нега другог лица

Право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица има осигураник или корисник пензије, коме је због природе и тежине стања повреде или болести утврђена потреба за помоћи и негом за обављање радњи ради задовољавања основних животних потреба.

Потреба за помоћи и негом другог лица постоји код лица које је непокретно, или које због тежине и природе трајања болести и болесног стања није способно да се самостално креће ни у оквиру стана уз употребу одговарајућих помагала, нити да се само храни, свлачи, облачи и да одржава основну личну хигијену, код слепог лица које је изгубило осећај светлости са тачном пројекцијом и код лица које постиже вид са корекцијом до 0,05.

6. Право на накнаду погребних трошкова

У случају смрти корисника пензије, лицу које је сносило трошкове сахране припада накнада погребних трошкова.

Накнада погребних трошкова припада у висини једне и по просечне пензије у Фонду у претходном кварталу, у односу на дан смрти корисника.

7. Одређене категорије осигураника

Осигураници – запослени који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем и који могу под посебним условима остварити право на пензију јесу:

1. полицијски службеници – униформисана овлашћена службена лица и полицијски службеници који раде на посебно сложеним, специфичним, односно оперативним пословима;
- 1) запослени у Министарству спољних послова који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- 2) припадници Безбедносно-информативне агенције, припадници Војнобезбедносне агенције и Војнообавештајне агенције;
- 3) запослени у Управи за извршење кривичних санкција који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
  - 4а) судије распоређене у Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду и Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Апелационог суда у Београду, Тужилац за организовани криминал, заменици Тужиоца за организовани криминал, Тужилац за ратне злочине и заменици Тужиоца за ратне злочине;
- 4) овлашћена службена лица Пореске полиције у смислу прописа о пореској администрацији;
- 5) професионална војна лица према прописима о Војсци Србије;
- 6) остали полицијски службеници који раде на радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

8. Остале услуге које Фонд пружа

Осим остваривања основних права из пензијског и инвалидског осигурања, у Фонду грађани добијају уверења о плаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, потврде о животу, потврде о стажу за упис акција, листинг за визе, потврде инвалидних лица за увоз или регистрацију аутомобила и сл.

Све услуге добијају се на шалтерима организационих јединица Фонда и за грађане су бесплатне.

Преко званичне електронске екстерне презентације - сајта www.pio.rs - Фонд пружа електронске услуге осигураницима, корисницима и послодавцима:

- 1) Увид у податке матичне евиденције за осигуранике – на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису, а грађани морају претходно да обезбеде ПИН код, како би безбедно приступили својим подацима у матичној евиденцији осигураника. ПИН код се издаје на шалтерима филијала и служби филијала, уз потписан захтев и личну карту, искључиво лично и одмах. Ова услога је бесплатна. ПИН код се користи трајно, а у случају да га власник изгуби – може поднети захтев за нови ПИН код.
- 2) Провера исправности М4 пријава за послодавце – на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису и послодавац на тај начин може да уради прелиминарну системску контролу исправности припремљених М4 и М4К пријава. Када добије потврду о исправности, може донети пријаву у Фонд, што је годишња обавеза послодавца.
- 3) Увид у кретање предмета - праћење предмета по поднетом захтеву, уз максимално обезбеђену заштиту података.
- 4) Када у пензију? - на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису, који грађанима омогућава израчунавање услова за стицање права на старосну и превремену старосну пензију;
- 5) е-захтеви за потврде/уверења - на насловној страни сајта корисници и осигураници могу приступити електронском сервису, којим је омогућено грађанима да електронски поднесу захтев за добијање потврда и уверења која издаје Фонд;
- 6) Електронска предаја пријава М-4, за послодавце (са техничким упутством за електронску предају пријава М-4).

Осим наведених електронских услуга, Фондови пензијског и инвалидског осигурања Србије и Црне Горе потписали су Споразум о електронској размени података, који ће смањити трошкове и олакшати остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања корисника и осигураника који имају стаж у две државе и убрзати размену података.

XI Поступак остваривања права /подаци за 2019. годину/

Рад Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: Фонд) у 2019. години, одвијао се по Програму рада Фонда и прописима из области пензијског и инвалидског осигурања. Активности Фонда су, у већем делу године, биле усмерене на спровођење усвојених стратешких циљева Фонда – повећање ажурности у доношењу решења по захтевима грађана за неко од права из пензијског и инвалидског осигурања, квалитетан и брз кориснички сервис, ефикасни пословни процеси и јасне процедуре и оспособљавање запослених за нов приступ раду - настављене су активности на утврђивању процедура које воде бољим резултатима рада и пословања, кроз стандардизацију пословних процеса у свим филијалама у Србији, пружањем тачних и потпуних података матичне евиденције, развијањем и реализацијом потпуне контроле рада и инструктаже. У поступку надзора и ресертификације Фонд је потврдио сертификат за стандарде управљања системом квалитета ИСО 9001 и системом безбедности информација ИСО 27001 и у систем су уведени нови процеси који унапређују јединствен рад Фонда.

Првостепени поступак: поступак за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања се покреће на захтев осигураника, у филијали која је надлежна по месту последњег осигурања, односно у филијали где

подносилац захтева има пребивалиште (под условом да је од престанка осигурања протекло више од 12 месеци). Захтев, с потребном документацијом, подноси се на прописаном обрасцу, који се може добити на шалтеру филијале, а може се наћи и на сајту Фонда www.pio.rs/obraci. На обрасцу захтева за сваку врсту права набројана су документа која би требало приложити при подношењу захтева.

Захтев, с потребном документацијом, може се предати на писарници надлежне филијале или послати поштом. Ако се захтев подноси први пут, формира се предмет (досије) и додељује број тог досијеа. Ако већ постоји предмет, захтев се улаже у списе постојећег предмета и прослеђује раднику за вођење поступка. Подносиоцу захтева који директно преда документацију на писарници издаје се потврда, као доказ да је документација примљена, са уписаним датумом предаје и бројем под којим је заведен предмет. У зависности од врсте права за коју се подноси захтев, предмет се може проследити служби овлашћеној за вођење поступка или Сектору за медицинско вештачење. По спроведеном поступку и донетом нацрту решења, предмет се упућује на претходну контролу. Након извршене контроле и потписа руководиоца, списи предмета се достављају писарници, која ставља печат на донето решење и доставља га подносиоцу захтева, као и осталим службама наведеним у доставној наредби.

Другостепени поступак: уколико је подносилац захтева незадовољан добијеним решењем, има право жалбе у року од 15 дана од дана пријема решења (у сваком решењу постоји тзв. поука о правном леку). Жалба се подноси у писаној форми филијали која је донела решење, и то директно на шалтеру или поштом, као препоручена пошиљка. Првостепени орган испитује да ли је жалба допуштена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, па ако утврди да није - одбацује жалбу. Уколико је жалба допуштена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, прослеђује је другостепеном органу на даљи поступак и одлуку.

Решењем другостепеног органа жалба може бити одбијена, усвојена или делимично усвојена. Другостепени орган обично налаже даље радње и поступак првостепеном органу или, ређе, сам мериторно одлучује о праву. Списи предмета жалиоца се враћају надлежној филијали, при чему је првостепени орган дужан да у складу са другостепеним решењем донесе одговарајуће решење у првом степену.

Остваривање права по захтеву осигураника за оцену радне способности

Сектор за медицинско вештачење обезбеђује јединствену примену критеријума за оцену радне способности, стара се о ажурности послова вештачења на подручју Фонда, обавља вештачење о радној способности, телесном оштећењу, потреби за негом и помоћи и другим чињеницама од значаја за права из пензијског и инвалидског осигурања, обавља вештачење по међународним уговорима, обавља послове функционалне дијагностике и друге послове.

На пословима медицинског вештачења ангажовано је 70 лекара вештака, различитих специјалности, који су распорођени у Дирекцији РФ ПИО у Београду (50), Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду (12), Филијали Ниш (5) и Филијали Крагујевац (3).

Вештачење у Сектору се обавља у првостепеном и другостепеном поступку.

Процедура у првостепеном поступку вештачења је следећа:

Осигураник подноси захтев за остваривање права на инвалидску пензију у надлежној филијали по месту пребивалишта или у филијали на територији где је имао последње осигурање (нпр. осигураник живи у Београду, а ради у Крагујевцу, у том случају захтев подноси у Филијали Фонда ПИО у Крагујевцу). Приликом подношења захтева потребно је да осигураник достави оригиналну медицинску документацију или оверене фотокопије (могу се оверити бесплатно у филијали Фонда), предлог за утврђивање инвалидности (Образац бр. 1), читко попуњен, односно откуцан и потписан од стране изабраног лекара. За оставривање права на

новчану накнаду за помоћ и негу другог лица и права на новчану накнаду за телесно оштећење проузроковано повредом на раду, односно професионалном болешћу, није потребан Образац бр. 1.

Након подношења захтева, у филијали се формира предмет са наведеном документацијом и прослеђује Сектору за медицинско вештачење ради поступка вештачења. Када предмет стигне у Сектор за медицинско вештачење, прво се обавља контрола исправности и довољности медицинске документације. У случају непотпуне документације шаље се позив странци за допуну исте (први контролни механизам). Потом се према основном обољењу (доминантна болест која узрокује инвалидност) одређује надлежна лекарска специјалност, тзв. тријажа предмета (постоје три групе: неуропсихијатријска, интернистичка и хируршко-ортопедска), коју у филијалама раде лекари који обављају послове вештачења, а у Дирекцији Фонда Београд и Нови Сад лекар тријажер. Након тријаже предмет се шаље на стручну обраду, где се врши припрема предмета за вештачење, попуњава налог за вештачење, који уједно представља радни налог за лекара вештака. Затим се странци шаље позив, а важно је нагласити да је позивање централизовано, тј. компјутерски из Дирекције у Београду и то према датуму подношења захтева. Централизовано позивање подразумева да лекар вештак добија предмет по методи случајног избора, непосредно пре обављања вештачења, а осигураник до самог прегледа не зна који ће га лекар вештачити. Оваквом организацијом процеса рада ризик од евентуалних злоупотреба своди се на минимум.

„Вештачење у складу са Правилником о образовању и начину рада органа вештачења РФ ПИО обавља лекар вештак одговарајуће или сродне специјалности у односу на основно обољење осигураника, односно корисника права (лекарске комисије су укинуте Законом о ПИО из 1992. године). Орган вештачења вештачи на основу свестраног и брижљивог разматрања медицинске и друге документације и на основу резултата и запажања приликом обавезног прегледа. Орган вештачења доноси налаз, мишљење и оцену у којима своје запажање и налазе тачно наводи и објективно и непристрасно износи. Лекар вештак у поступку вештачења може по потреби осигураника упутити у Одељење за функционалну дијагностику ради обављања додатних специјалистичких прегледа у зависности од обољења осигураника, што је посебан контролни механизам. Функционална дијагностика садржи кардиолошки, пулмолошки, офталмолошки, психолошки, ултразвучни и рентген кабинет и лабораторију” (извод из Правилника чл. 8.).

Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права вештачи да ли су промене у здравственом стању такве да се не могу отклонити лечењем или медицинском рехабилитацијом. Приликом вештачења инвалидности орган вештачења у првостепеном поступку вештачења, по службеној дужности вештачи телесно оштећење и потребу за помоћи и негом другог лица.

Након завршеног вештачења и израде налаза, оцене и мишљења, предмети се прослеђују Одељењу за контролу налаза, које ради у Дирекцији Фонда у Београду и Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду, где се врши провера налаза, мишљења и оцене и целокупне медицинске документације у предмету и уколико лекар у контроли налаза нема примедби на налаз, оцену и мишљење, даје се сагласност и предмет се враћа надлежној филијали ради израде решења. Ако лекар вештак да примедбу на Налаз оцену и мишљење, он указује на уочене недостатке и даје упутства да се недостаци отклоне, а органи вештачења дужни су да поступе по примедби контролора.

Целокупан процес медицинског вештачења и кретање захтева осигураника су евидентирани у програму X-ПИКА, тако да се, у сваком тренутку, може знати у којој је фази предмет осигураника. Након завршене контроле налаза, оцене и мишљења, лекар вештак контролор потписује и оверава евиденциони картон о кретању захтева, који се заједно са налазом, мишљењем и оценом доставља надлежном органу за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања. Додатну контролу свих предмета код којих је утврђен потпуни губитак радне способности обезбеђује Комисија за ванредни стручни надзор, састављена од два лекара различите специјалности и једног правника, које на предлог директора Сектора за медицинско вештачење и директора Сектора за остваривање права из ПИО именује директор Фонда (извод из Правилника члан 43.) Овим је првостепени поступак вештачења завршен.

Комплетна процедура у Сектору за медицинско вештачење завршава се у року од 40 до 60 дана од дана подношења захтева за оцену радне способности.

Другостепени поступак подразумева вештачење по жалби осигураника на одлуку првостепеног органа вештачења и обавља се само у Дирекцији Фонда у Београду и Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду. Жалба се изјављује надлежној филијали и предмет се прослеђује на другостепени поступак.

Поступак вештачења је истоветан, с тим што лекар вештак у другостепеном поступку може у одређеним случајевима вештачење да обави без непосредног прегледа осигураника (решавање по размотрењу постојеће документације у предмету), што значи да није у обавези да позове осигураника на преглед. Налази лекара вештака у другостепеном поступку подлежу контроли коју обављају лекари вештаци одређени за контролу налаза одређене специјалности. У другостепени поступак вештачења уведен је Документ менаџмент систем, односно систем електронског протока докумената, што је својеврстан систем поједностављења, убрзања и контроле целокупног процеса.

По идентичној процедури обавља се и вештачење свих осталих права из Закона о ПИО (право на новчани додатак за помоћ и негу другог лица, право на новчани додатак за телесно оштећење, неспособност за самосталан живот и рад, као и потпуна неспособност за рад приликом остваривања права на породичну пензију).

Одлуком директора Фонда формира се комисија лекара вештака која обавља ванредни стручни надзор остварених права у претходном периоду. Закон је, чланом 96, предвидео вештачење у промени стања инвалидности, које се обавља комисијски и у првостепеном и у другостепеном поступку, уколико корисник инвалидске пензије поново заснује радни однос, што се ради по службеној дужности или по представкама грађана.

Рад Сектора за медицинско вештачење дефинисан је Законом о пензијском и инвалидском осигурању, Правилником о образовању и начину рада органа вештачења, Правилником о утврђивању професионалних болести, Правилником о утврђивању телесних оштећења, Упутством о пословним процесима Сектора за медицинско вештачење (мај 2016.), процедурама рада по ИСО стандардима, као и препорукама приликом доношења оцена радних способности и помоћи и неге других лица из септембра 2017. године. Све фазе у процесу вештачења су стандардизоване према међународним стандардима квалитета и безбедности информација. Сектор спроводи сталну медицинску едукацију и стручно усавршавање лекара вештака и томе се придаје велика пажња. Спроводи се континуирани рад на високо професионалном односу на релацији лекар вештак – осигураник, односно корисник права. Успостављена је пословно техничка сарадња са највишим медицинским установама у земљи, као и сарадња са колегама у региону и Европи. Квалитетном организацијом Сектора и стандардизовањем свих процеса рада обезбеђен је пријем у Међународну организацију лекара вештака носилаца социјалних осигурања Европе (EUMASS), од 2012. године.

Важно је нагласити да Сектор има континуирану и добру сарадњу са Агенцијом за борбу против корупције, где смо после њихових препорука усагласили додатне контролне механизме у циљу спречавања евентуалних злоупотреба. Осим тога, Сектор активно сарађује са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарством здравља – Инспекција, Тужилаштвом, МУП-ом, као и Заштитником грађана, са којима смо у комуникацији у циљу побољшања квалитета рада.

Вештачење радне способности обавља се у Дирекцији Фонда, Дирекцији Покрајинског фонда и филијалама Ниш, Крагујевац и Косовска Митровица, што доприноси бољем квалитету вештачења, с обзиром на максималну искоришћеност капацитета Одељења за функционалну дијагностику.

Сектор за медицинско вештачење врши услужно вештачење за потребе центара за социјални рад. Поступак остваривања права преко центара за социјални рад је исти као и поступак за остале осигуранике који се покреће преко филијала Фонда.

Од јула 2010. године Сектор за медицинско вештачење започео је рад у Националној служби за запошљавање у оквиру пројекта професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом. Вештачење обављају лекари вештаци Сектора за медицинско вештачење у просторијама Националне службе за запошљавање у Београду и у филијалама НСЗ у Србији.

Од августа 2018. године Сектор за медицинско вештачење започео је рад на вештачењу посебне неге детета по Закону о финансијској подршци породицама с децом (вештачење обављају лекари вештаци Сектора за медицинско вештачење у свим филијалама Фонда).

XII Подаци о пруженим услугама корисницима права / подаци за 2019. годину/

Током 2019. године је било укупно 6.042.524 различитих захтева за решавање по којима је било потребно поступити, што је за 13,6% (954.841) мање захтева него 2018. године када је било 6.997.365 захтева, при чему је било 77.042 мање захтева који се односе на пријаве М-1/2/3, 286.159 мање захтева који се односе на М-УН и 460.322 мање захтева који се односе на М-4/8. Од укупног броја захтева за решавање, у 2019. години је решено 85,2%, што је мање у односу на 2018. годину када је било решено 90,2% захтева.

Квантитет рада Фонда у 2019. години, у поступцима одлучивања о захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, је био на нижем нивоу у односу на 2018. години, и то:

- У првостепеном поступку (према организационој јединици), у филијалама Фонда, на крају 2019. године, број примљених захтева је био мањи за 3,9% (21.069) у односу на 2018. годину, при чему је број решених захтева у 2019. био мањи за 2,4% (13.256) у односу на 2018. годину;
- У првостепеном поступку решавања захтева применом међународних уговора (према организационој јединици), у дирекцијама Фонда, у 2019. години, број примљених захтева је био мањи за 24,3 % (7.014) у односу на 2018. годину, при чему је број решених захтева у 2019. години био мањи за 29,6% (8.870) у односу на 2018. годину;
- У другостепеном поступку решавања жалби у вези са остваривањем права из пензијског и инвалидског осигурања, на крају 2019. године број примљених жалби је био мањи за 10% (2.920) у односу на 2018. годину, при чему је број решених жалби био мањи за 19,4% (5.331) у односу на 2017. годину;
- У оквиру првостепеног поступка решавања захтева у вези са матичном евиденцијом Фонда, у филијалама Фонда, на крају 2019. године, број примљених захтева је био мањи за 51,4% (48.084) у односу на 2018. годину, при чему је број решених захтева био мањи за 45,1% (40.658) у односу на 2018. годину;
- У поступку пријема и контроле пријава М-1/М-2/М-3 на крају 2019. године у односу на 2018. годину примљено је 10,1% (77.042) мање пријава а исконтролисано је 100%, као и 2017. и 2018. године; пријава М-4/М-8 на крају 2019. године у односу на 2018. годину примљено је 13,4% (460.322) мање пријава, а исконтролисано је за 26,2% (745.175) мање пријава; пријава МУН на крају 2019. године у односу на 2018. годину примљено је 30% (286.159) мање пријава а исконтролисано је 25,5% (223.614) пријава мање ;
- У оквиру поступка издавања потврда и уверења, у филијалама Фонда, на крају 2019. године, број примљених захтева је био мањи за 4,5% (45.958) у односу на 2018. годину, при чему је број решених захтева био мањи за 4,5% (45.935) у односу на 2018. годину;
- У другостепеном поступку решавања жалби у вези са матичном евиденцијом Фонда, на крају 2019. године број примљених жалби, односно предмета је био мањи за 8% (77) у односу на 2018. годину, при чему је број решених жалби мањи за 2,3% (22) у односу на 2018. годину;
- У односу на постављене програмске циљеве за 2019. години (према врсти прописа), проценат решавања захтева у првостепеном поступку по домаћим прописима у законском року је био 89,7% (циљ: 90,3%), проценат решавања захтева у првостепеном поступку по међународним уговорима у законском року је био 69,3% (циљ: 64,6%).

Квалитет рада Фонда у 2019. години, у поступцима одлучивања о захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, је био на вишем је нивоу у односу на 2018. годину, и то:

- У оквиру другостепеног поступка, број одбијених жалби је био повећан са 83,4% (22.830) у 2018. години на 83,7 % (18.436) у 2019. години;
- У оквиру поступка разматрања представки и притужби на рад Фонда, број примљених притужби и представки у 2019. години је био мањи за 17% (268) у односу на 2018. годину, при чему је број основаних представки и притужби смањен са 10,2% (161) у 2018. на 10% (136) у 2019. години;
- У оквиру поступка оцене квалитета рада од стране надлежних судова, број уважених тужби повећан је био са 29,4% (794) у 2018. години на 32% (920) у 2018. години, при чему је у току 2019. године било примљено за 11,1% (517) више судских одлука у односу на 2018. годину;

На квантитет и квалитет рада Фонда у решавању о правима из пензијског и инвалидског осигурања у Фонду, у 2019. години, умногоме је утицало доношење Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр.73/18), крајем септембра 2018. године, што је подразумевало обезбеђивање техничких предуслова у циљу омогућавања примене одредби закона и извршење прописаних ванредних обавеза већег обима у односу на решене предмете из претходног периода.

Решавање у првостепеном поступку

У 2019. години у првостепеном поступку, у организационим јединицама Фонда, примљен је у рад 515.072 захтев, што са пренетим нерешеним захтевима из 2018. године од 47.031 чини укупно 562.103 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2019. години решено је 517.993 захтева, односно 92,1% захтева, а остало је нерешено 44.110 захтева, односно 7,9 % захтева (у 2016. години решено је 452.257 захтева, односно 92,6%, у 2017. години је решено 485.678, односно 92%, у 2018. години је било решено 531.249 захтева, односно 91,8%). У законском року решено је 462.020 захтева, односно 89,2% (у 2016. години је било решено 405.219, односно 90%, у 2017. години 437.240 захтева, односно 90%, у 2018. години 466.327 захтева, односно 88%)

Решавање у другостепеном поступку

У 2019. години, у другостепеном поступку, примљено је у рад 24.879 жалби. Из 2018. године остале су нерешене 4.022 жалбе, тако да је у 2019. години за решавање било укупно 28.901 жалби. Током 2019. године у поступку по жалби решено је 22.016 (76,18%) жалби, а остало је нерешено 6.885 (23,82%) жалби (у 2016. години решено је 22.682 жалби - 87,01%; у 2017. години је решено 25.207, односно 87,6%; у 2018. години решено је 27.347 жалби - 87,18%). Иначе, 18.436 решених жалби, односно 83,7% је одбијено (у 2017. години 74,3%, у 2018. години 83,4%) Од укупног броја нерешених жалби, 673 се налази код другостепеног органа вештачења ради давања налаза, мишљења и оцене. У 2019. године 6.176 жалби односно 28,05% је решено у законском року од два месеца. Повећање броја нерешених жалби у законском року је било узроковано подношењем, средином године, око 3.000 жалби на првостепена решења, којима су одбијани захтеви за утврђивање најнижег износа пензија за осигуранике пољопривреднике који је претходно био законом утврђен 1.1.2011. године.

У вршењу ревизије током 2019. године, извршена је оцена законитости укупно 2.625 првостепених решења, при чему у Дирекцији Фонда није вршена ревизија, због великог обима посла. Од укупног броја прегледаних решења, поништено је укупно 24 (0,9%) решења и укупно је дато примедби 31. Урађени су и достављени извештаји, у којима је указано на пропусте у раду и дати разлози због којих се оспоравају решења о правима. У вршењу службеног надзора и превентивне оцене законитости првостепених решења током 2019. године, извршена је оцена законитости укупно 615 решења.

Укупан број прегледаних решења током 2019. године у поступку вршења ревизије, службеног надзора и превентивне оцене је био 3.240.

У извештајном периоду, дато је 11.631 одговора на тужбу, што је за 15,5% више него 2018. године.

Током 2019. године, донето је 2.263 решења у извршењу пресуда Управног суда. Ова решења као и број датих одговора на тужбу не доводе до смањивања броја нерешених жалби и као таква се не исказују у извештајима о броју решених жалби, а директно утичу на додатно ангажовање запослених. Ово из разлога што се у поступку извршења пресуда којима се тужба уважава поново одлучује доношењем решења према налогу суда.

На рад другостепеног органа Фонда умногоме утиче спровођење одговарајућих поступака у вези са применом Закона о привременом уређивању начина исплате пензија, усклађивањем војних пензија за 20% и 11,06% жалби војних осигураника и ћутањем управе односно недошења решења првостепеног и другостепеног органа Фонда у законом прописаном року.

Поред донетих решења у поступцима оцене законитости првостепених решења током 2019. године урађено је и 3.625 одговора на поднеске странака, која се односе на остваривање и коришћење права из пензијског и инвалидског осигурања.

Стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем

Током 2019. године, поводом обављања послова у вези са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, урађени су следећи послови, и то:

- оцена и обрада 34 захтева за 219 радних места у 29 делатности, по захтевима послодаваца за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем путем сачињавања записника о радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, а која је финансирана из средстава Фонда.

- оцена и обрада 14 захтева за 387 радних места у 11 делатности, по захтевима послодаваца за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем путем сачињавања записника о радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, која је финансирана из средстава послодаваца.

- Комисија за утврђивање и ревизију радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем донела је мишљење по захтеву послодавца Belgrade airport d.o.o. из Београда – Сурчин за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем са предлогом одлуке, које је достављено МИНРЗС на даљи поступак и надлежност, а поводом којег је накнадно допуњен Правилник о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

- учествовање у раду међуресорне стручне комисије за припрему акта о критеријумима, начину и поступку за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем код одређених категорија осигураника, које под посебним условима остварују право на пензију;

Пријем, контрола и евидентирање М пријава

У току 2019. године у организационим јединицама Фонда (филијале, службе филијала, испоставе), обављани су послови прикупљања, контроле и уноса података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања и матичну евиденцију Фонда, по свим прописаним пријавама података за све три категорије осигураника (осигураници запослени, осигураници самосталних делатности и осигураници пољопривредници), као и података који се у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању преузимају и уносе у електронској форми.

У 2019. години примљено 678.759 пријава М-1/М-2/М3, односно 10,1% мање у односу на 2018. годину, од чега је 100% пријава исконтролисано; да је у 2019. години примљено 2.974.540 пријава М-4/М-8, односно 13,4% мање у односу на 2018. годину, што са неисконтролисаним пријавама из претходне године од 592.792 чини укупно 3.567.332 пријава за контролу, од чега је 2.096.895 пријава, односно 58,7% исконтролисано, да је у 2019. години примљено 667.085 пријава М-УН, односно 30% мање у односу на 2018. годину, што са

неисконтролисаним пријавама из претходне године од 78.652 чини укупно 745.737 пријава за контролу, од чега је 650.978 односно 87,3% исконтролисано.

Поред података о стажу осигурања, зарадама, накнадама зарада, односно основицама осигурања и висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за 2017. и раније године, за 2018. годину је електронски формирана пријава М-4 за 2.707.039 лица у складу са изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, по којим од 1.1.2019. године не постоји обавеза послодаваца да путем пријава ове податке достављају Фонду.

Смањен је број јединствених пријава поднетих преко шалтера Фонда, јер све већи број послодаваца њихово подношење врши непосредно, преко Портала Централног регистра обавезног социјалног осигурања, али је и даље број пријава поднетих преко шалтера Фонда велики. Разлози за то су: неподношење ових пријава у законом предвиђеном року, грешке које праве послодавци приликом подношења Јединствене пријаве преко Портала Централног регистра обавезног социјалног осигурања, исправке података које је Централни регистар преузео у поступку миграције, проблеми са пријавама примљеним на шалтерима Фонда (разлика у прописима, у базама података, у начину рада, грешке у основу осигурања, датуму почетка и престанка осигурања, месту рада осигураника и седишту послодавца). Све наведено је отежало и успорило обављање осталих послова у матичној евиденцији који зависе од њих, као што су преузимање пријава М-4, издавање уверења, доношење решења.

Промена финансијских прописа у вези са начином подношења пореских пријава, неусклађеност података регистрованих у пореској пријави и података које су послодавци унели у пријаве М-4, као и недовољан број запослених на пословима контроле и преузимања пријава података за матичну евиденцију, успорили су и отежали контролу и представљају разлог што није поступљено по свим захтевима послодаваца за пријем пријава М-4, односно није спроведен поступак провере и контроле података из наведених пријава у матичну евиденцију Фонда.

Број примљених пријава М-1,М-2,М-3,М-4,М-8 и М-УН за 2019. и 2018. годину дати су у следећој табели:

Година	М-1/М-2/М-3	М-4/М-8	М-УН
2019.	678.759	2.974.540	667.085
2018.	755.801	3.434.862	953.244

Решавање у првостепеном поступку

У 2019. години, у Фонду, у првостепеном поступку примљено је 45.431 захтева за доношење решења о утврђивању и престанку својства осигураника, о подацима регистрованим у матичној евиденцији, о мировању осигурања и мировању својства осигураника пољопривредника и о уплати доприноса за ПИО што са 6.716 пренетих нерешених захтева из 2018. године чини 52.147 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2019. години је решено 49.405 захтева, односно 94,7%, а остало је нерешено 2.742 захтева што чини 5,3 % захтева (у 2017. години је решено 29.930 захтева, односно 90,1%, у 2018. години је решено 90.063 захтева, односно 93%).

У 2019. години, у Фонду је примљено 974.590 захтева за издавање потврда и уверења, што са 40 пренетих нерешених захтева из 2017. године чини укупно 974.630 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2018. години је решено 974.598 захтева, односно 99,99%, а остало је нерешено 32 захтева, што чини 0,01% захтева (у 2017. години је решено 988.597 захтева, односно 99,99%, у 2018. години је решено 1.020.553, односно 99,9%).

Решавање у другостепеном поступку

У другостепеном поступку по жалби у дирекцијама Фонда у 2019. години, примљене су 876 жалбе, односно предмета. Из 2018. године остале су нерешене 163 жалбе, па је у 2019. години за решавање било укупно 1.039 предмета, односно жалби. Током 2019. године у поступку по жалби решено је 899 предмета, односно 86,5%, а остало је нерешено 140 жалби, односно 14,5% (у 2016. години број решених жалби је био 811, односно 89%, у 2017. години број решених жалби је био 747, односно 85%, у 2018. години број решених жалби је био 921, односно 84,9%). Од укупног броја решених жалби, 519 односно 57,7% жалби је одбијено (у 2017. години је одбијено 353, односно 47,2% жалби, у 2018. години је одбијено 524, односно 56,8%). На обављање наведених послова у 2019. години утицала је нужност обављања послова из надлежности већег броја организационих јединица Фонда, од стране Дирекције Фонда, који се односе на контролу пријава М4 за календарске године пре 2018. године.

У 2019. години у Дирекцији Фонда у Београду донето је и 38 решења, односно дата сагласност којима се подносиоцима захтева, односно државним органима и организацијама омогућава трајни и непрекидни приступ подацима Фонда.

У току 2019. године извршена је ревизија и службени надзор 3.917 првостепених решења.

У Одељењу за матичну евиденцију у Дирекцији Фонда обављани су и послови за потребе других организационих јединица Фонда, тако што је у 2019. години поднето 73.810 захтева. Из 2018. године остала су нерешена 433 захтева, што са пренетим нерешених захтевима из 2019. године укупно чини 74.243 захтева за решавање. Од тог броја је обрађено 73.653 захтева, што чини 99,2%, а остало је необрађено 590 захтева (у 2016. години је решено 165.867, односно 99,81% захтева, у 2017. години 114.539, односно 99,7% захтева, у 2018. години је решено 85.972, односно 99,4%).

У Дирекцији Фонда у извештајном периоду такође су спроведене активности:

- са Министарством привреде и Агенцијом за приватизацију, у вези са повезивања стажа по Закључцима Владе Републике Србије,
- са Централним регистром обавезног социјалног осигурања и Пореском управом, ради реализације одредаба Закона о централном регистру обавезног социјалног осигурања о размени података о обрачунатим и плаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање,
- са Централним регистром обавезног социјалног осигурања, Републичким фондом за здравствено осигурање и Националном службом за запошљавање, у вези са функционисањем Централног регистра,
- са Републичким заводом за статистику око размене података о обвезницима уплате доприноса у складу са Споразумом о размени података између Фонда и Републичког завода за статистику,
- са Министарством за државну управу и локалну самоуправу и Канцеларијом за информационе технологије ради реализације одредаба Закона о електронској управи и Уредбе о прибављању и уступању података о чињеницама о којима се води службена евиденција, односно Правилником о начину на који органи врше увид, прибављају, обрађују и уступају, односно достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција из регистара у електронском облику, а који су неопходни за одлучивање у управном поступку у вези са разменом података са другим државним органима и организацијама као и омогућавање грађанима да изврше увид у податке у складу са Законом о електронској управи,
- са Министарством унутрашњих послова и Министарством за државну управу и локалну самоуправу, у вези електронске размене података сходно члану 126. Закона о пензијском и инвалидском осигурању,
- са иностраним носиоцима осигурања активности, у вези са закључивањем споразума о електронској размени података.

Решавање о правима из ПИО применом међународних уговора

У Фонду је надлежност организационих јединица за решавање по захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању, изузев када је у питању примена само међународних уговора закључених са државама са простора бивше СФРЈ, подељена, тако што је у Дирекцији Фонда у Београду надлежно Одељење за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима, а у Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду надлежно је Одељење за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима.

У 2019. години, у првостепеном поступку примљено је 21.739 захтева, што са 9.103 пренетих захтева из 2018. године укупно чини 30.842 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2019. години, решено је 21.057 односно 68,3% захтева, док је остало нерешено 9.785, односно 31,7% захтева (у 2016. години решено је 28.487 захтева - 73,3% захтева, у 2017. години 27.268 захтева - 67,84% захтева, у 2018. години решено је 29.927 захтева – 76,6%). У законском року решено је 48,24% захтева (у 2016. години 61,18%, у 2017. години 57,45%, у 2018. години 65%).

Приликом остваривања права, за 13.125 лица пружена је административно - правна помоћ.

Интерна контрола и судска пракса, међународна регулатива и развој ПИО

У извршењу послова контроле процеса рада организационих јединца Фонда у 2019. години, обављени су следећи послови:

Контрола процеса рада посредством достављених представки и притужби

Током 2019. године примљено је укупно 1.308 представки, односно притужби физичких лица и институција, што је за 268 (17%) представки, односно притужби мање у односу на 2018. годину, када их је било примљено укупно 1.576. Са пренетим бројем од 85 представки из 2018. године, по којима није било одговорено, укупан број представки примљених на разматрање у 2019. години је износио 1.393.

У 2019. години размотрено је и одговорено на 1.359 (97,6%) представки, док је 34 (2,4%) представки остало незавршено и пренето за рад у 2020. годину (у 2017. години укупно за рад је било 1.598 представки, од чега је размотрено и одговорено на 1.507 представки - 94,3%, а 91 је била пренета као незавршена у 2018. годину - 5,7% ; у 2018. години укупно за рад је било 1.667 представки, од чега је размотрено и одговорено на 1.582 представке - 95%, а 85 је било пренето као незавршено у 2019. годину - 5%).

Као најчешћи разлози подношења представки истицали су се: дужина трајања поступка за остваривање права на пензију, тражење повраћаја обустављених износа пензије због намирења неуплаћених доприноса, друге обуставе од пензије по Закону о извршењу и обезбеђењу, недоношење решења о коначном износу пензије и ситуација да се решењима о коначном износу пензије утврђују мањи износи пензије од износа утврђених привременим решењем, чиме долази до обавезе повраћаја преплаћених износа пензије, смањење пензија у складу са Законом о привременом уређивању начина исплате пензија. Као и у ранијим годинама, запажено је да су истовремено истоветне представке, односно притужбе подношене разним државним органима и институцијама (председнику Републике, председници Владе, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Заштитнику грађана и др.).

За сваку притужбу приликом припремања одговора, вршена је анализа основаности упућивања притужбе, контактирана надлежна служба Фонда и истовремено вршена контрола њиховог рада.

Приликом разматрања основаности достављених притужби, установљено је да се већина (90%) не може сматрати основаним (у 2017. години је било 90,8% неоснованих ; у 2018. години је било 89,8% неоснованих), јер су најчешће у питању подносиоци притужби који су у вези са остваривањем својих права већ прошли кроз све инстанце управног и судског поступка или се представке не односе директно на рад и надлежност Фонда. Код основаних представки (10%) радило се углавном о прекорачењу законског рока за решавање захтева. Тамо где су уочени пропусти у раду, стручна служба је на то указивала надлежним организационим јединицама Фонда, а када је то било потребно давала и писане налоге за поступање, чије се извршење даље пратило. Организационе јединице Фонда су исто прихватале као ургенције, доносиле одговарајуће одлуке и извештавале о предузетом. У 2019. години је проценат основаних притужби је био приближно једнак у односу на 2018. годину, када је износио 10,2% (у 2017. години је износио 9,2%).

Највећи број основаних притужби односио се на рад Одељења за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима у Дирекцији Фонда и рад Филијале за град Београд.

Заштитнику грађана је дато 112 допунских обавештења на већ покренуте поступке код тог органа. У вези са раније датим изјашњењима, у 70 случајева добијено је обавештење о обустављању поступка контроле законитости и правилности рада Фонда. Заштитник грађана је у једном поступку контроле упутио посебне препоруке за даљи рад и поступање Фонда, а поводом датих препорука је упућено одговарајуће изјашњење.

Контрола процеса рада у поступку остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања непосредним увидом у рад организационих јединица Фонда

Током 2019. године, контрола процеса рада је вршена из Дирекције Фонда - праћењем спровођења поступака по службеној дужности на основу контролних спискова (нпр. окончање поступака прерачуна пензије) и континуираним праћењем поступања организационих јединица Фонда по налозима које је Дирекција у међувремену дала - везано за актуелне послове по инструкцијама (нпр. примена Закључка Владе РС - опција 5, доношење решења и издавање уверења везано за примену Закона о привременом уређивању начина исплате пензије).

Такође, у 2019. години контрола је посебно вршена у вези са поступцима који се спроводе у примени Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, почев од 30.9.2018. године, (нпр. примена члана 46. Закона - доношење решења којим се утврђује укупан стаж и нов износ пензије на основу износа доприноса који су уплаћени обуставом 1/3 пензије, примена члана 44. Закона - доношења решења о коначном износу пензије, примена члана 40. Закона – престанак својства осигураника по члану 15. Закона са последњим даном за који је допринос плаћен). По датим налозима организационе јединице Фонда су обавештавале о свом поступању, након чега се приступило анализи урађеног са упућивањем предлога за даље унапређење процеса рада стручних служби Фонда.

Анализа судских одлука

У току 2019. године, примљено је и анализирано укупно 5.140 одлука Управног суда донетих у управним споровима, док је у 2018. години било примљено и анализирано 4.623 судских одлука. У односу на претходну 2018. годину, у 2019. години примљен је већи број судских одлука (517), тј. 11 % више (у 2017. години примљено је 4.366 судских одлука). У односу на 2017. и 2018. годину, када није било одлука Врховног Касационог суда, у 2019. години је примљена један одлука Врховног касационог суда, којом је одбијен захтев Фонда за вандредно преиспитивање правоснажне пресуде Управног суда.

Од укупног броја судских одлука, 2.909 су пресуде (57 %), а 2.231 су решења (43%).

Од укупно наведеног броја пресуда, надлежни суд је уважио укупно 920 тужби (32%), а 1.989 тужби одбио (68%). У 2018. години надлежни суд је од укупно 2.702 пресуде, уважио 794 тужби (29%), а одбио 1.908 тужби (71%). Како проценат уважених тужби у 2019. години износи 32%, а у 2018. години је износио 29,4%, у 2019. години се проценат уважених тужби увећао за 2,6% (у 2017. години проценат уважених тужби је био 56%).

Од укупног броја уважених тужби највећи број је због недостатака образложења решења и због тога што нису оцењени сви наводи жалбе, а што се већином односи на управне спорове у предметима усклађивања пензија војних корисника од 1.1.2008. године за 11,06%. У 2019. години је и даље присутан одређени број уважених тужби због тзв. „ћутања управе“, али је мањи у односу на 2018. годину, а знатно мањи у односу на 2017. годину. Ове пресуде се већином односе на управне спорове у предметима усклађивања пензија војних корисника од 1.1.2008. године за 11,06% , затим на случајеве умањења пензија по Закону о привременом уређивању начина исплате пензија, као и на захтеве странака за доношење решења о усклађивању најнижег износа пољопривредне пензије почев од 01.01.2011. године и исплату разлике између припадајуће и исплаћене пензије.

Служба Дирекције Фонда у Приштини

Одлуком Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање бр.04/4 022.2-10/03 од 22.03.2007. године утврђена је надлежност ове Службе, којом се предвиђа да Служба Дирекције Фонда у Приштини, са седиштем у Београду, по налогу Дирекције Фонда, у одређеним случајевима, доносити решења у првом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања, координира рад канцеларија у Грачаници, Штрпцу, Шилову, Пасјану, Гораждевцу и Ранилугу са Филијалом у Косовској Митровици, прикупља, уноси и ажурира податке за осигуранике и кориснике права из пензијског и инвалидског осигурања, обавља административне и друге послове у поступку комплетирања предмета за остваривање права из ПИО и достављање прикупљених и ажурираних података филијалама и службама филијала надлежним за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања.

У 2019. години Служби Дирекције Фонда у Приштини, у поступцима комплетирања података за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, односно у поступцима комплетирања података о заради и стажу осигурања и достављања прикупљених и ажурираних података надлежним филијалама и службама филијала за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, је било достављено од стране других организационих јединица Фонда 6.149 захтева, што са пренетим нерешеним захтевима из 2018. године од 51 захтева, укупно чини 6.200 захтева за решавање. У 2019. години решено је 6.157 (99,3%) захтева, док је остао нерешен 43 (0,7%) захтев (у 2016. години решено је 5.663 захтева - 99,3%, у 2017. години решено је 5.791 - 98,5%, у 2018. години решено је 6.364 захтева - 99,2%).

Такође, током 2019. године настављене су активности које су се односиле на разрешење насталог проблема исплате пензија остварених на подручју АП Косово и Метохија. Наиме, Република Србија је својевремено упутила Комитету министара Савета Европе 10.3.2013.године извештај о предузетим мерама у вези са разрешењем насталог проблема исплате пензија остварених на подручју АП Косово и Метохија, а поводом пресуде Европског суда за људска права у Стразбуру од 17.4.2012.године, у предмету Грудиф против Србије. Уз наведени извештај достављен је и Акциони план, који је утврдила радна група образована Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 181-8276/2012 од 28.11.2012. године, а који је потом усвојен од стране Владе Републике Србије Закључком 05 Број: 021-1131/2013-1 од 12.2.2013. године. Наведеним акционим планом утврђене су мере и активности које је потребно спровести, како би се обезбедило остваривање права на исплату пензије, корисницима пензија са подручја АП Косово и Метохија, односно како би се извршиле обавезе државе утврђене пресудом Европског суда за људска права. Уједно, акционим планом, утврђена је динамика спровођења активности, како би исте биле окончане у року који је остављен од стране Европског суда за људска права, односно до 24.9.2013. године. Сагласно одлуци Комитета министара усвојеној на 1.179 седници од 26.9.2013. године, Република Србија је наставила са активностима како би обезбедила исплату пензија и заосталих износа свима за које надлежни органи, односно Фонд, након спроведеног поступка утврди да и даље испуњавају првобитно утврђене услове за коришћење пензије, као и за исплату заосталих износа пензија.

Закључно са 2019. годином примљено је 13.235 захтева и донето је 13.086 одлука. У поступку одлучивања по захтевима упућено је 12.930 позива за допуну документације. При томе треба имати у виду велике потешкоће у реализацији ових активности, а која се односи на комуникацију са подносиоцима захтева, као што је проблем недостајуће документације, проблем непостојања поштанског саобраћаја на читавој територији АП Косово и Метохије, што је резултирало великим бројем враћених пошиљки, неурученим позивима и одлукама и њиховим поновним слањем.

Имајући у виду наведено, Служба Дирекције Фонда у Приштини је успешно реализовала прве две фазе Акционог плана Владе Републике Србије, које се односе на омогућавање подношења захтева као и доношење адекватних решења по поднетим захтевима, док је остала трећа фаза која се односи на спровођење поступака по изјављеним жалбама, односно поднетим тужбама против решења Фонда.

У наведеном периоду на првостепене одлуке изјављено је 4.274 жалби и поднето је 1.757 тужби.

У 2019. години у организационим јединицама, односно канцеларијама Службе Дирекције Фонда у Приштини, обављени су и послови прикупљања, контроле и уноса података у матичну евиденцију осигураника по свим прописаним пријавама података о обвезницима плаћања доприноса и осигураницима за све три категорије осигураника. Подаци о обављању ових послова интегрисани су у оквиру података исказаних у табели који се односе на део извештаја о пословима матичне евиденције.

Координација рада организационих јединица Фонда са иностраним носиоцима социјалног осигурања у спровођењу међународних уговора о социјалном осигурању

У току 2019. године припреман је материјал за дане разговора са органима за везу носилаца социјалног осигурања других држава и за Сусрет директора фондова/завода ПИО држава насталих на простору бивше СФРЈ, којим поводом су сачињени одговарајући извештаји.

Настављене су активности у циљу смањивања броја неокончаних поступака прерачуна пензија са фондовима, односно заводима ПИО држава насталих на подручју бивших република СФРЈ .

Током 2019. године је од стране иностраних носилаца осигурања примљено, ради посредовања, 800 ургенција за решавање предмета, од ког броја је решено 641, а 159 ургенција се и даље прати. Иностраним

носиоцима осигурања је упућено 1.099 ургенција за предмете у којима је од стране организационих јединица Фонда више пута ургирано за решавање, од којих је 823 решено, а за 276 ургенција још увек није примљен одговор, односно настављене су активности и у правцу њиховог решавања.

Међународна активност Фонда у области пензијског и инвалидског осигурања, током 2019. године састојала се у следећем:

Преговори надлежних органа

У току 2019. године одржани су преговори надлежних органа држава (Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Завод за социјално осигурање у Републици Србији) у вези са закључивањем нових споразума у области социјалног осигурања и административног споразума за његово спровођење, уз учешће представника Фонда, и то :

- од 4. до 7. марта 2019. године, преговори надлежних органа Републике Србије и Републике Тунис.
- од 23. до 27. септембра 2019. године, преговори надлежних органа Републике Србије и Републике Пољске.
- од 28. до 31. октобра 2019. године, преговори надлежних органа Републике Србије и Републике Тунис.

Разговори органа за везу

У току 2019. године, одржани су разговори надлежних органа, односно носилаца органа за везу (Завод за социјално осигурање у Републици Србији) ради примене међународних споразума и административних споразума у области пензијског и инвалидског осигурања, уз учешће представника Фонда, и то:

- од 20. до 23. маја 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Француске;
- од 12 до 13. јуна 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Босне и Херцеговине;
- од 20. до 21. јуна 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Народне Републике Кине;
- од 10. до 11. септембра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Турске;
- од 1. до 4. октобра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Француске;
- од 8. до 9. октобра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Словеније;
- од 17. до 18. октобра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Немачке;
- од 5. до 6. новембра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Црне Горе;
- од 19. до 21. новембра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Руске Федерације;
- од 10 до 12. децембра 2019. године, разговори надлежних органа Републике Србије и Републике Аустрије.

Међународни саветодавни дани

У току 2019. године одржани су Међународни саветодавни дани надлежних органа, односно носилаца осигурања (Завод за социјално осигурање и Фонд у Републици Србији), на којима је извршено саветовање странака, и то:

- од 19. до 20. марта 2019. године у Берлину, 24. септембра 2019. године у Краљеву, од 25. до 26. септембра 2019. године у Београду, између носилаца осигурања Републике Србије и Савезне Републике Немачке;
- 9. априла 2019. године у Краљеву, 10. априла 2019. године у Београду, 1. октобра 2019. године у Линцу и 2. октобра 2019. године у Бечу, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Аустрије;
- 14. маја 2019. године у Будимпешти и 5. новембра у Сенти, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Мађарске;
- 8. маја 2019. године у Загребу, 9. маја 2019. године у Славонском Броду, 15. октобра 2019. године Новом Саду и 16. октобра 2019. године у Београду, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Хрватске;
- 14. маја 2019. године у Лесковцу и 15. маја 2019. године у Врању, 14. и 15. новембра у Скопљу, између носилаца осигурања Републике Србије и Северне Македоније;
- 17. и 18. септембра 2019. године у Зеници, 16. децембра 2019. године у Ужицу и 17. децембра 2019. године у Београду, између носилаца осигурања Републике Србије и Федерације БиХ и Републике Српске;
- 12. децембра 2019. године у Нишу и 13. децембра 2019. године у Београду, између носилаца осигурања Републике Србије и Црне Горе.

Састанци поводом евалуације међународних саветодавних дана

У току 2019. године, одржане су евалуација спроведених Међународних саветодавних дана у 2019. години, у циљу њихове анализе и оцене, између носилаца осигурања (Завод за социјално осигурање и Фонд у Републици Србији), и то:

- 21. и 22. фебруара 2019. године, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Мађарске.
- 17. октобра 2019. године, између носилаца осигурања Републике Србије и Савезне Републике Немачке.

Експертске размене

У току 2019. године спроведена је размена експерата у виду међусобне студијске посете представника носилаца осигурања (Фонд у Републици Србији), и то:

- од 9. до 13. септембра 2019. године у Београду и Будимпешти, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Мађарске.
- од 17. до 19. септембра 2019. године у Београду и 22. до 24. октобра 2019. године у Бечу, између носилаца осигурања Републике Србије и Републике Аустрије.

Сусрети директора фондова/завода за пензијско и инвалидско осигурање држава насталих на простору СФРЈ

У Охриду, од 19. до 21. јуна 2019. године, су одржани сусрети директора фондова/завода за пензијско и инвалидско осигурање држава насталих на простору бивше СФРЈ.

Вештачење радне способности у 2019. години обављало се у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању, Правилником о образовању и начину рада органа вештачења.

У току 2019. године министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и министар здравља донели су Правилник о утврђивању професионалних болести, којим се утврђују професионалне болести, радна места, односно послови на којима се те болести појављују и услови под којима се сматрају професионалним болестима, на чијој изради су учествовали и лекари вештачи Сектора за медицинско вештачење Фонда.

Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, на седници одржаној 24. јула 2019. године донео је Правилник о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, који је ступио на снагу 23. августа 2019. године.

Стратешким планом РФ ПИО за период од 2018 до 2020. године, ради постизања повећане ажурности и ефикасности рада Сектора у свим поступцима вештачења, предвиђена је реализација пилот пројекта за претварање говора у текст, што је у сарадњи са Сектором информационих технологија и постигнуто, као и централизација процеса вештачења по захтевима за оцену радне способности и децентрализацију процеса вештачења по захтевима за помоћ и негу другог лица и телесно оштећење.

У току 2019. године постигнута је централизација процеса вештачења по захтевима за оцену радне способности, вештачења се обављају у Дирекцији Фонда, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Косовска Митровица, док је поступак децентрализације у току, јер захтева оптимизацију лекарског кадра.

Упоредним прегледом рада органа вештачења у току 2018. и 2019. године може се закључити да је број 104.438 од поднетих/примљених захтева у току 2019. године значајно смањен у односу на 128.148 примљених захтева у 2018. години. Од укупног броја захтева за вештачење у току 2018. године обављено је 113.606 вештачења, односно 73,5%, док је у 2019. години обављено 112.451 вештачења, односно 84,9%, што значи да је у току 2019. године обављено за 11,4 % више вештачења у односу на претходну годину, а то је резултирало значајним смањењем броја нерешених захтева у Сектору за медицинско вештачење.

У првостепеном поступку остваривања права у току 2019. године поднето је 87.500 захтева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, по којима је било неопходно обавити вештачење. Из 2018. године пренето је 27.562 захтева, тако да је требало обавити вештачење по укупно 115.062 захтева.

У току 2019. године обављено је укупно 97.143 вештачења.

Оцена радне способности

Од 29.066 захтева за остваривање права на инвалидску пензију:

- за 11.135 захтева утврђено постојање потпуног губитка радне способности,
- за 14.102 захтева утврђено је да не постоји потпуни губитак радне способности.

У 2020. годину пренето је 3.829 захтев за вештачење.

Телесно оштећење

Од 24.246 обављених по захтевима за вештачење телесног оштећења:

- позитивна одлука је донета за 9.779 захтева,
- негативна одлука донета је за 12.263 захтева.

У 2020. годину пренето је 2.204 захтева за вештачење.

Помоћ и нега другог лица

Од 60.525 захтева за оцену постојања потребе за помоћи и негом другог лица:

- усвојено је 31.658 захтева,
- одбијено је 17.128 захтева.

У 2020. годину пренето је 11.739 захтева за вештачење.

Остала права из ПИО по основу инвалидности

У 2019. години примљен је 741 захтев за остваривање осталих права по основу инвалидности, а из 2018. године пренето је 484 захтева. Укупно за вештачење било је 1.225 захтева од чега је:

- позитивна одлука донета за 418 захтева,
- негативна одлука донета је за 660 захтева.

У 2020. години остало је да се обави вештачење за 147 захтева.

Подаци за извештај рада органа вештачења у првостепеном поступку остваривања права добијени су из програмских апликација које се користе за евиденцију података о захтевима у поступку вештачења. Подаци су приказани према броју обављених вештачења, што значи да су урачуната вештачења по захтевима осигураника и корисника права, као и вештачења по службеној дужности.

Вештачење по међународним уговорима

У току 2019. године примљено је 1.810 захтева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања по међународним уговорима, а из 2018. године пренето је 314 захтева. Укупно је било потребно обавити вештачење за 2.124 захтева.

У току 2019. године обављено је вештачење за 1.938 захтева, од чега је:

- за 770 захтева донета је одлука о постојању потпуног губитка радне способности,
- за 1019 захтева донета је одлука о непостојању потпуног губитка радне способности.
- за 67 захтева донета је позитивна одлука по основу осталих права из пензијског и инвалидског осигурања
- за 82 захтева донета је негативна одлука по основу осталих права из пензијског и инвалидског осигурања

У 2020. годину пренето је 186 захтева.

Вештачење у другостепеном поступку

У другостепеном поступку остваривања права у току 2019. године примљено је 8.786 жалби на Налаз, мишљење и оцену првостепеног органа вештачења.

Из 2018. године пренето је укупно 1.908 жалби, што је за вештачење у току 2019. године укупно износило 10.694 жалби.

На одлуку по захтевима за остваривање права на инвалидску пензију број жалби за вештачење у 2019. години износио је 5.209, од чега је у току 2019. године вештачење обављено за 4.374 жалби, а за решавање у 2020. години остало је 655 жалби.

На одлуку првостепеног органа вештачења за остваривање права на новчану накнаду за телесно оштећење укупан број жалби за вештачење у току 2019. године износио је 1.417, од чега је вештачење обављено по 1.308 жалби. Број жалби код којих вештачење није обављено до краја 2019. године износи 109.

На одлуку првостепеног органа вештачења за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица укупан број жалби за вештачење у току 2019. године износио је 4.248, од чега је вештачење обављено за 3.921 жалбу, а за решавање у 2020. години остало је 327 жалби. Подаци о броју усвојених и одбијених жалби добијени су из Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

Контрола налаза

Првостепени поступак

Вештачење у контроли налаза обављено је за 45.351 предмета.

Вештачење у контроли налаза по међународним уговорима обављено је за 1.324 предмета.

Вештачење у контроли налаза обављено је за 15.117 предмета Покрајинског фонда.

Вештачење у контроли налаза обављено је за 13.552 предмета Центара за социјални рад.

У току 2019. године дато је 2.947 примедби на Налаз, мишљење и оцену првостепеног органа вештачења.

Другостепени поступак

У току 2019. године обављена је контрола налаза за 4.847 предмета.

У току 2019. године обављена је контрола налаза за 1.141 предмет Центра за социјални рад.

Вештачење у контроли налаза обављено је за укупно 81.332 предмета.

Вештачење у првостепеном поступку за потребе центара за социјални рад

У току 2019. године у првостепеном поступку остваривања права преко центара за социјални рад примљено је 16.938 захтева, а из 2018. године пренето је 12.092, што значи да је било укупно 29.030 захтева за вештачење у првостепеном поступку за потребе центара за социјални рад.

У току 2019. године обављено је вештачење за 15.308 захтева, од чега је позитивна одлука донета за 9.466 захтева, а негативна одлука донета је за 5.842 захтева.

У 2019. годину пренето је 13.722 захтева.

Вештачење у другостепеном поступку за потребе центара за социјални рад

У току 2019. године примљено је 1.436 жалби на одлуку првостепеног органа вештачења. Из 2018. године пренето је 267 жалби, што значи да је било укупно 1.703 жалби за вештачење у другостепеном поступку за потребе центара за социјални рад.

У току 2019. године решено је 1.463 жалби.

На крају 2019. године остало је нерешено 240 жалби.

Вештачење по Закону о запошљавању особа са инвалидитетом

У току 2019. године обављено је 4.993 вештачења у првостепеном и 166 вештачења у другостепеном поступку остваривања права у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом који се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Вештачење по Закону о финансијској подршци породицама са децом

Новина у раду Сектора за медицинско вештачење односи се на нови Закон о финансијској подршци породици са децом којим је предвиђено да од 1.7.2018. године мишљење о степену сметњи и психофизичком развоју и инвалидитету детета ради остваривања права на одсуство са рада или рада са половином пуног радног времена даје комисија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање. У складу са новим Законом, Фонд је у срадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања почетком 2018. године започео са радом на изради Правилника о ближим условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада или рада са половином пуног радног времена ради посебне неге детета. Правилник је ступио на снагу 18.7.2018. године, а заседање првих комисија за ову врсту вештачења почео је 23.7.2018. године у Београду, а почетком августа месеца организовано је заседање комисија и у другим филијалама Фонда.

У току 2019. године обављено је 11.109 вештачења у првостепеном и 935 вештачења у другостепеном поступку остваривања права.

Функционална дијагностика

Одељење за функционалну дијагностику Фонда опремљено најсавременијом дијагностичком опремом, у оквиру које се обављају додатни специјалистички прегледи и допунска испитивања осигураника и корисника права Фонда, у циљу утврђивања њиховог здравственог стања и стања функционалне способности појединих органа и система органа, ради доношења објективније одлуке органа вештачења, у случајевима када се налаз лекара вештака не слаже са налазом лекара специјалисте из приложене медицинске документације.

Финансијски сектор је пратио све промене које су се десиле у основној делатности Фонда, обједињавао податке и на такав начин пружао неопходне и квалитетне информације о свим пословним процесима. Обрадом финансијских података и правилним анализама омогућено је економично и наменско трошење средстава. Вршена је редовна исплата пензија и накнада за све кориснике, укључујући и послове исплате пензија војним пензионерима, који се у РФ ПИО обављају од јануара 2012. године.

Активности у Сектору за финансијске послове у 2019. години биле су усмерене на израду Финансијског плана за 2020. годину по програмској структури, праћење извршења Финансијског плана за 2019. годину, израду анализа и извештаја за интерне и екстерне кориснике и праћење показатеља од значаја за област пензијског и инвалидског осигурања, као и на праћење извршења расхода и сачињавање обрачуна у складу са прописима, тачну и благовремену евиденцију свих пословних промена у пословним књигама, сачињавање завршног рачуна и исплату остварених права из пензијског и инвалидског осигурања у складу са прописима.

У оквиру исплате пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања корисницима права обављени су следећи послови: извршена је исплата 12 пензија и новчаних накнада за 1.709.668 (просечан број) корисника права из пензијског и инвалидског осигурања на територији Републике Србије. Од тога 1.439.726 су корисници из осигурања запослених, 95.445 самосталних делатности и 174.497 пољопривредника; извршена је исплата новчане накнаде за помоћ и негу другог лица за 77.493 корисника и то за 63.702 корисника из осигурања запослених, 3.384 самосталних делатности и 10.407 пољопривредника; извршена је исплата новчане накнаде за телесно оштећење за 57.340 корисника и то за 54.896 корисника из осигурања запослених 1.364 самосталних делатности и 1.080 пољопривредника; извршена је исплата привремене накнаде по основу II и III категорије инвалидности преведене у инвалидску пензију за 11.171 корисника и то за 11.143 корисника из осигурања запослених и 28 корисника из осигурања самосталних делатности; извршена је исплата новчане накнаде за погребне трошкове за 78.709 умрлих корисника и то за 63.830 корисника из осигурања запослених, 3.216 самосталних делатности и 11.663 пољопривредника; извршена је и исплата пензија и новчаних накнада корисницима права са пребивалиштем ван територије Републике Србије и то исплата 12 пензија и новчаних накнада за 50.462 (просечан број) корисника права из пензијског и инвалидског осигурања. Од тога 48.483 су корисници права који живе у бившим републикама СФРЈ, за које се обрада и исплата вршила једном месечно, за осталих 1.979 корисника права који живе у другим државама (27 држава), обрада и исплата пензија и новчаних накнада вршила се тромесечно;

Вршен је месечни обрачун пензија и достављан налог за исплату Пољском носиоцу осигурања за 82 корисника права овог Фонда са пребивалиштем у Пољској и вршена је месечна исплата пензија за 44 корисника права по налогу Пољског носиоца осигурања који живе у Републици Србији, у складу са Конвенцијом о социјалном осигурању са Пољском; извршена је исплата новчане накнаде за погребне трошкове лицима који су сносили трошкове сахране за 512 умрлих корисника, који су имали пребивалиште ван територије Републике Србије;

Стратешким планом рада интерне ревизије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 07 бр. 181-10335/18 од 25.12.2018. године, дефинисани су правци деловања Сектора за интерну ревизију у периоду од 2019. до 2021. године.

Годишњим планом рада **Сектора за интерну ревизију** у Фонду за 2019. годину 07 бр. 181-10463/18 од 28.12.2018. године и његовим изменама 07 број 031-7654/19 од 26.9.2019. године и 07 број 031-10020/19 од 23.12.2019. године (у даљем тексту: План рада) у оквиру редовног ангажовања ревизора планирано је обављање 10 подручја ревизорског ангажовања, односно обављање 21 појединачне ревизије у два Одељења.

У 2019. години ревизијом су обухваћени сви планирани предмети ревизије, односно планиране појединачне ревизије при чему су дате укупно 73 препоруке за унапређење функционисања система финансијског управљања и контрола (33 препоруке у извештајима Одељења за интерну ревизију финансијско рачуноводствених послова и 40 препорука у извештајима Одељења за интерну ревизију исплате пензија и новчаних накнада). Све обављене ревизије имале су за циљ пружање уверавања и давање стручног мишљења и препорука у вези са функцијом интерне ревизије утврђене Законом о буџетском систему и усвојеним подзаконским актима за његово спровођење и међународним стандардима интерне ревизије, односно потпуне пословне информације о адекватности и ефектности система интерних контрола и управљања ризицима потребних за благовремено доношење управљачких и оперативних одлука.

Везано за оцену функционисања система финансијско рачуноводствених послова планирано је и обављено 11 појединачних ревизија за пет подручја ревизијског ангажовања и то:

- Расходи за услуге одржавања хигијене пословних објеката у Дирекцији Фонда и филијалама Пожаревац и Лесковац;
- Расходи за текуће одржавање објекта и опреме у Дирекцији Фонда и Филијали Бор;
- Спровођење поступака јавних набавки добара – ревизија успешности у Дирекцији Фонда;
- Потраживање и повраћај преплаћених износа пензија - у Дирекцији Фонда и Филијали Ужице; Дирекцији Покрајинског фонда, Филијали Крушевац и Филијали Врбас;
- Планирање јавних набавки и праћење извршења плана - у Дирекцији Фонда.

За отклањање утврђених слабости и неправилности у раду констатованих у извештајима, односно за побољшање функционисања овог система дате су укупно 33 препоруке (истоврсних препорука) и то за:

- унапређење постојећих механизма контроле кроз измену – ажурирање постојећих интерних аката, правила и процедура, као и доследну примену усвојених процедура који ће обезбедити адекватност и ефективност система интерних контрола (24 препоруке);

- потпуност података, комплетирање документације и ажурирање евиденција (9 препорука).

Све препоруке су прихваћене од стране субјеката ревизије. Руководиоци организационих јединица Фонда су кроз попуњене планове активности дефинисали рокове за извршење препорука, одредили носиоце активности и у прихваћеном року известили о извршењу 29 препорука, три препоруке су делимично извршене, а за четири препоруке рок за извршење или извештавање није доспео.

Везано за оцену функционисања система исплате пензија и новчаних накнада планирано је и обављено 10 појединачних ревизија за пет подручја ревизијског ангажовања и то:

- Исплата пензија и новчаних накнада корисницима са пребивалиштем у иностранству, ван подручја бивших република СФРЈ - у Дирекцији Фонда и Дирекцији Покрајинског фонда;
- Исплата доспелих, а неисплаћених пензија и новчаних накнада по смрти корисника права - у Служби Филијале Сремска Митровица у Старој Пазови и у Филијали Смедерево;
- Остваривање и коришћење права на породичну пензију по смрти корисника - у Филијали Зрењанин, Дирекцији Фонда и Филијали Краљево;
- Поступак остваривања права на инвалидску пензију - у Дирекцији Фонда, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Нови Сад, Дирекцији Фонда и Филијали Шабац;
- Исплата пензија и новчаних накнада корисницима са пребивалиштем на територији Републике Србије преко пословних банака - у Дирекцији Фонда и Филијали Пожаревац, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Сомбор.

За отклањање утврђених слабости и неправилности у раду констатованих у извештајима и унапређење ревидираних подручја дате су укупно 40 препоруке (од којих четири истоврсних - поновљених препорука) и то за:

- унапређење постојећих механизма контроле кроз измену - ажурирање постојећих правила и процедура, као и доследну примену усвојених процедура који ће обезбедити адекватност и ефективност система интерних контрола (30 препорука);
- потпуност података, комплетирање документације и ажурирање евиденција (10 препорука).

Све препоруке су прихваћене од стране субјеката ревизије. Руководиоци организационих јединица Фонда или стручних служби су кроз попуњене планове активности дефинисали рокове за извршење препорука, одредили носиоце активности и известили о извршењу 30 препорука, док за 10 препорука рок извршења или извештавања није доспео.

Ефекти извршених ревизија огледају се кроз унапређење механизма контроле и постизање веће једнообразности у поступању организационих јединица, односно у унапређењу рада Фонда као целине.

Правни и општи послови Фонда у 2019. години одвијали су се у складу са Програмом рада Фонда за 2019. годину. Ови послови реализовани су кроз управљање људским ресурсима у Фонду, континуирано праћење примене закона, подзаконских аката и општих аката Фонда, усаглашавање општих аката Фонда са изменама и допунама прописа, наменско и транспарентно спровођење годишњег Плана јавних набавки према потребама и планираним пројекцијама, унапређење канцеларијског пословања у свим организационим јединицама Фонда и обављање неопходних административно-техничких и манипулативних послова.

У оквиру нормативне делатности у континуитету је праћена примена закона, подзаконских аката и општих аката Фонда. Припремљени су предлози општих аката Фонда за спровођење система обавезног пензијског и инвалидског осигурања и општих аката којима се уређују права и обавезе запослених у Фонду.

Послови људских ресурса обављани су благовремено, у складу са прописима, упутствима и овлашћењима и то:

- Спровођење закона и подзаконских аката који регулишу материју радних односа;
- Усклађивање постојећег Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова;
- Израда Предлога годишњег плана потреба за образовањем и стручним усавршавањем запослених за 2020. годину и сачињавање Извештаја о спроведеним обукама у 2019. години – реализоване су 153 обука.

Послови везани за набавке обављани су у складу са прописима, датим упутствима и овлашћењима, а према Плану јавних набавки Фонда за 2019. годину, уз уважавање потреба и планираних пројекција, чиме се обезбедило несметано функционисање и рад Фонда.

Током 2019. године активности запослених **на пословима информационих технологија** биле су усмерене на обезбеђење информатичке подршке пословима који су основна делатност Фонда, оптимизацију процеса рада у Сектору, унапређење сигурности и безбедности информационо-комуникационог система Фонда, као и правовремено извршавање захтева у надлежности информационих технологија.

Активности Информационих технологија предвиђене Стратешким планом Фонда за период 2018-2020. године, с реализацијом у 2019. години су:

- Завршена је прва фаза реализације увођења електронског документа. Реализован је пројекат „Услуге снимања пословних процеса и израде пројектне документације за увођење система електронског пословања“ на основу којег је урађена техничка спецификација за набавку „Електронска писарница – управљање документима - DMS“;

- Редизајн сајта Фонда <https://www.pio.rs> на новим технологијама, садржајно обогачен, омогућен за коришћење особама са посебним потребама - систем гласовног прегледа, оптимизован за мобилне и таблет уређаје, са активним веб сервисима;

- Реализација система за формирање електронског М4 по пројектима: Услуга за израду апликације за упоредну анализу података приликом упаривања података из матичне евиденције Фонда и података о основицама и уплаћеним доприносима примљених од Централног регистра везаних за М4 и извештавање по задатим параметрима и пројектом Апликација за електронско формирање пријава М4.

- Завршена реализација уговора за израду нове Стратегије развоја информационог система у РФ ПИО за период 2019-2022. која је усаглашена са Стратешким планом Фонда за период 2018-2020.

Током 2019. године **Сектор за односе с јавношћу** је своје активности ускладио са потребама Фонда у целини, како би се кроз координисане акције допринело очувању угледа Фонда у јавности и у одређеној мери утицало на раст поверења грађана у институцију. Квалитативно и квантитативно обим посла је био изнад планираних оквира, а на креирање јавног мњења утицали су нови видови комуникације с јавношћу, позитивни резултати у раду Фонда по захтевима за остваривање права и системско решавање вишегодишњег проблема ванредног усклађивања војних пензија. Политика комуникације с медијима била је углавном проактивна, што је стратешко опредељење Фонда.

Контакт центар који је у пуном капацитету почео да ради са грађанима почетком 2015. године омогућава грађанима на једном месту све видове комуникације - писана, телефонска, факсом, имејлом, Веб и СМС комуникација. Корисници и осигуранници могу да бирају начин комуникације с Фондом. Контакт центар не пружа правну помоћ, већ информације. Постојањем Контакт центра с једног места се грађанима пружа јединствена, целовита, сигурно тачна информација, која је при том додатно контролисана.

Из основне делатности Сектора, посебне активности биле су усмерене на пружање ваљаних одговора и правних савета грађанима преко медија, електронски, писаном комуникацијом, телефоном, преко листа "Глас осигуранника" и сл., како би се на разумљив и популаран начин пружила информација.

Комуникација с медијима и грађанима, као приоритетни циљеви Сектора, реализована је на интензивном дневном нивоу. Дневни контакти са свим медијима и каналисање информација које из Фонда иду у јавност спровођени су у континуитету. Директна комуникација са већином редакција постоји или са новинаром који прати област пензијског и инвалидског осигурања или са уредницима.

Предмет анализе је медијска експонираност Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у праћеним штампаним и електронским медијима у периоду од 1. 1. 2019. до 31. 12. 2019. године. Циљ анализе је сагледавање медијске слике о Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање праћењем медија и објава на основу унапред задатих речи, квантитативном и квалитативном методом, са нагласком на негативним објавама. Акцент је стављен на репрезентативне дневне штампане медије и електронске медије са националном фреквенцијом.

Из прегледа објава по месецима види се да је укупно било 3.378 објава, од тога 400 позитивних, 297 негативних и 2.681 неутрална објава.

Током године одржано је 26 седница Управног одбора, на којима је разматрано 76 тачка дневног реда. Управни одбор ја разматрао и усвојио 58 одлука, усвојио три информације и један извештај. Управни одбор је усвојио Програм рада за 2019. годину; План јавних набавки за 2019. годину; Извештај о редовном попису

имовине и обавезе Фонда за 2018. годину; Завршни рачун Фонда за 2018. годину; Извештај о извршењу Финансијског плана Фонда за 2018. годину; Извештај о раду Фонда за 2018. годину; Извештај о финансијском пословању Фонда за 2018. годину; Одлуку о изменама и допунама Финансијског плана Фонда за 2019. годину; Финансијски план Фонда за 2020. годину; Правилник о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање; Правилник о допуни Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање; Правилник о изменама и допунама Правилника о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање; Правилник о изменама и допунама Правилника о располагању непокретностима Републичког фонда за пензијско и инавлидско осигурање. Такође, Управни одбор је донео одлуке којима је усвојио предлог Правилника о утврђивању професионалних болести и Правилника о допуни Правилника о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

Сектор је припремио и организовао све седнице, припремио и доставио све одлуке Управног одбора, ради њиховог спровођења и извршавања. Са свих седница су урађени записници и стенографске белешке.

Сектор за имовинске послове, пројекте и набавке је преузео постојеће евиденције о имовини Фонда и наставио активности на прикупљању свих релевантних података – власничких, облигационих, финансијских, фискалних и других, о непокретној имовини Фонда. Активности Сектора биле су усмерене на уједначен начин поступања у идентичним судским споровима, рационално управљање имовином Фонда, планирање, реализација и контрола инвестиционих пројеката итд.

У Јединственој евиденцији непокретности имовине Фонда у којој се налазе подаци о пословним просторима, становима, гаражама, геронтолошким центрима, клубовима пензионера, РХ центрима, одмаралишту и хотелу, континуирано се ради на ажурирању базе података.

Поред наведених активности, радило се на сачињавању уговора којима се располагало имовином; континуираном праћењу законских и подзаконских норми које се односе на питања управљања и располагања непокретностима; иницирању разних решења из надлежности Сектора и Фонда.

Сектор је обављао и послове заступања пред свим судовима у парничном поступку у споровима из пензијског и инвалидског осигурања, накнаде штете, стварноправних и облигационоправних односа, радноправних и привредних спорова, као и спорова у прекршајним и кривичним поступцима.

Укупан број судских предмета, на нивоу Фонда, на дан 31.12.2019. године је 53.806 и то:

- Укупан број предмета из области ПИО је 55.161, позитивно је решено 4.651, негативно 5.293, у току је 43.217 предмета.

У области радно-правних, стамбених и кривичних поступака стање је следеће:

- Укупно 115 радних спорова, 13 позитивно, 26 је решено негативно, у току је 76 предмета;
- Укупно 164 стамбених спорова, од чега је позитивно решено 26, негативно пет, а у току је 133 предмета;
- Укупно 95 кривичних предмета, позитивно је решено осам, негативно један, а 86 је у току;
- Укупно предмета стечај – ванпарница, 271, позитивно је решено 37 и 234 су у току.

Одељење за инвестиције је у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, реализовало пројекат омогућавања приступачности особама са инвалидитетом. Предмет пројекта биле су филијале Зајечар, Пирот, Прокупље, Суботица, Сремска Митровица, Сомбор, Кикинда, Ниш и Дирекција Фонда. У поменутих објектима приступачност је реализована кроз уградњу рампи за особе са инвалидитетом, уградњу лифт-платформи за особе са инвалидитетом, као и уградњу аутоматских врата. Реализацијом овог пројекта омогућила се приступачност у свим филијалама Фонда.

XIII Приходи и расходи Фонда /подаци за 2019. годину/

Приход Фонда чине средства обезбеђена наплатом доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, средства која се у складу са Законом обезбеђују у буџету, од имовине којом располаже Фонд, од финансијских улагања и камата остварених издавањем, односно прометом хартија од вредности, средства

остварена субвенцијом и донацијама, продајом друштвеног капитала и друштвених предузећа, као и дивиденде на акције по основу ранијих улагања средстава за пензијско и инвалидско осигурање у складу са Законом.

Средства Фонда обезбеђују се од доприноса на зараде, накнаде зарада, основице осигурања, уговорене накнаде и друге накнаде.

Средства за пензијско и инвалидско осигурање користе се за исплату пензија (старосне, инвалидске и породичне), новчаних накнада које припадају затеченим корисницима права по основу преостале радне способности, новчаних накнада за случај телесног оштећења, новчаних накнада за помоћ и негу, накнаде погребних трошкова и друго.

Пензија се почев од пензије за месец јануар текуће године усклађује у проценту који представља збир половине процента промене потрошачких цена и половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса. Усклађивање пензије врши се на основу података органа надлежног за послове статистике о промени просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике Србије и промени потрошачких цена за период од 12 месеци рачунајући уназад почев од месеца јуна претходне календарске године, у односу на период од 12 месеци који претходи наведеном периоду.

Приходи и расходи Фонда дефинисани су Законом о пензијском и инвалидском осигурању. За обавезе Фонда у вези са остваривањем права по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања гарант је Република Србија. Финансијски план Фонда, на предлог Управног одбора, усваја Народна скупштина у оквиру буџета.

Државна ревизорска институција обавила је ревизију Завршног рачуна Фонда за 2018. годину и правилности пословања и констатовала да је Завршни рачун Фонда припремљен по свим материјално значајним питањима у складу са оквиром за финансијско извештавање у Републици Србији.

[Финансијски план РФ ПИО за 2020. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај за 2015. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2015. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2014. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2014. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2013. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2013. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2012. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2012. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2011. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2011. годину, пдф](#)

XIV Јавне набавке

Јавне набавке у Фонду спроводе се по Закону о јавним набавкама, а сходно плану јавних набавки који усваја Управни одбор за сваку годину.

[План јавних набавки РФ ПИО за 2020. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2015. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2014. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2013. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2012. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2011. годину, пдф](#)

XV Подаци о државној помоћи /подаци за 2019. годину/

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање не додељује другим лицима средства која би се подвела под категорију „државне помоћи“, по било ком основу посматрано.

XVI Подаци о исплаћеним платама, зарадама и другим примањима

Плате запослених у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање за новембар 2019. године:

Редни број	Радно место	Нето плата без минулог рада	Стартни коефицијент	Цена рада
1	Директор Фонда	172,088.78	41.41	4,155.73
2	Директор сектора у дирекцији	133,786.73	33.94	3,941.86
3	Начелник у филијали	75,834.23	27.71	2,736.71
4	Службеник за утврђивање права из ПИО у првом степену у филијали	57,251.97	20.92	2,736.71
5	Сарадник за матичну евиденцију у првом степену	48,822.91	17.84	2,736.71
6	Референт за припрему исплате права	38,396.04	14.03	2,736.71

- [Преглед података о броју запослених и ангажованих лица и исплаћеним бруто платама, додацима и накнадама у Фонду](#)

Према Закону о буџету нето накнаде члановима Управног одбора Фонда нису повећаване за 2014. 2015. и 2016. годину и замрзнуте су на нивоу нето зараде у октобру 2013. године, увећане за пројектовану инфлацију за 2014, а додатно су смањене од 1. новембра 2014. године за 10 одсто, по Закону о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Накнаде за чланство у Управном одбору Фонда уређене су у складу са препорукама из Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 121-1654/2017 од 3. марта 2017. године, којим су одређени критеријуми и мерила за утврђивање висине накнаде за рад председника и чланова управног одбора јавних агенција и других облика организовања чији је оснивач Република Србија.

Члановима Управног одбора Фонда одређује се износ нето накнаде за рад у висини просечне зараде по запосленом, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у години која претходи години за коју се одређује висина накнаде.

Председнику Управног одбора Фонда, накнада се увећава за 20%.

Позиција	Износ месечне накнаде (нето)
Председник Управног одбора	71,637.60
Заменик председника Управног одбора	59,698.00
Члан управног одбора	59,698.00

XVII Средства за рад

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2019. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2018. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2017. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2016. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2015. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2014. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2013. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2012. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2011. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2010. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2009. године, пдф](#)

XVIII Чување носача информација

Према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јавност има право на приступ информацијама од јавног значаја којима Фонд располаже.

Носачи информација у Фонду су:

- база матичне евиденције (за осигуранике и кориснике права из пензијског и инвалидског осигурања)
- архива (са предметима осигураника и корисника)
- кадровске евиденције о запосленима
- одлуке и записници са седница Управног одбора
- интерна акта Фонда
- расписи и упутства о раду
- извештаји о раду и програми рада
- електронске презентације Фонда

Информације и подаци у Фонду за које постоји ограничење у приступу:

- лични и статусни подаци о осигураницима и корисницима права
- подаци чијим објављивањем би била угрожена безбедност земље
- документа која су под ознаком "пословна тајна", "службена тајна", "државна тајна" и сл. и која су доступна само одређеном броју људи

XIX Врсте информација у поседу

Информације којима Фонд располаже су: матични подаци о осигураницима и корисницима пензија, решења, налази, оцене и мишљења лекара вештака, одлуке, записници са седница органа управљања Фондом, интерна акта, расписи, представке и притужбе, електронска пошта, понуде на јавним набавкама, финансијска документација, службене белешке...

XX Информације којима Фонд омогућава приступ

- База матичне евиденције – на лични захтев, на захтев суда или уз пуномоћје

- Архива - на лични захтев, на захтев суда или уз пуномоћје
- Кадровске евиденције о запосленима – на лични захтев
- Одлуке и записници са седница Управног одбора – доступно по одобрењу органа управљања
- Интерна акта Фонда – доступно по захтеву
- Расписи и упутства о раду – доступно по захтеву
- Извештаји о раду и програми рада – доступно на сајту или у архиви
- Електронске презентације Фонда – екстерна свима доступна, интерна доступна запосленима
- "Глас осигураника" – гласило Фонда доступно на сајту и у штампаном облику у архиви Фонда

XXI Информације о подношењу захтева за приступ информацијама

Тражиоци информација по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја обраћају се Фонду у писаној форми, на адресу:

**Сектор за односе с јавношћу
Др Александра Костића 9
11000 Београд**

- [АРХИВА 2011.](#)
- [АРХИВА 2012.](#)
- [АРХИВА 2013.](#)
- [АРХИВА 2014.](#)
- [АРХИВА 2015.](#)
- [АРХИВА 2016.](#)
- [АРХИВА 2017.](#)
- [АРХИВА 2018.](#)
- [АРХИВА 2019.](#)